

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

dotycząca projektu
miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
części wsi Plewiska w rejonie ulicy Kolejowej i części wsi Komorniki
w rejonie ulicy Towarowej

Opracowana przez Zespół pod kierunkiem:

Ewa Mendel

wyłożenie do publicznego wglądu

Poznań, 29 maja 2024 r.

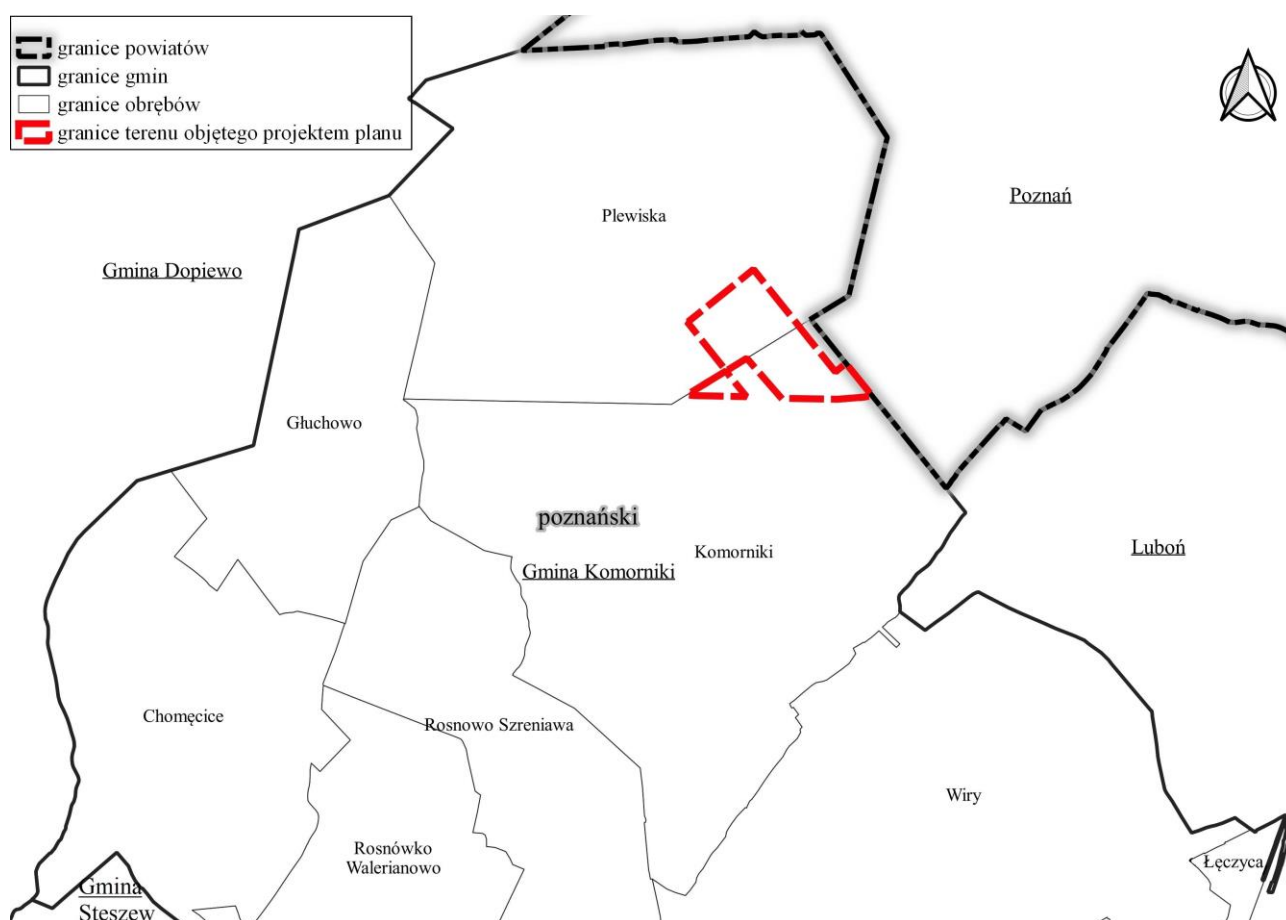
SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
1.1 INFORMACJE WSTĘPNE	3
1.2 PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE OPRACOWANIA	3
1.3 GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	4
1.4 WYKORZYSTANE MATERIAŁY ORAZ METODYKA PRACY	4
1.5 INFORMACJE O ZAWARTOŚCI DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	7
1.6 PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	9
1.7 INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	11
2. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OPRACOWANIA.....	12
2.1 POŁOŻENIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENU	12
2.2 RZEŻBA TERENU.....	12
2.3 BUDOWA GEOLOGICZNA I WARUNKI GLEBOWE.....	13
2.4 WARUNKI HYDROGRAFICZNE.....	14
2.5 KLIMAT LOKALNY	19
2.6 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO, W TYM KLIMATU AKUSTYCZNEGO	19
2.7 KRAJOBRAZ PRZYRODNICZY I KULTUROWY.....	24
2.8 FAUNA I FLORA, RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	27
2.9 POTENCJALNE ZMIANY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU	28
3. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	29
4. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA, W TYM OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE PRAWNEJ.....	29
5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	29
6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	33
6.1 ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I GLEBĘ	33
6.2 ODDZIAŁYWANIE NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE.....	34
6.3 ODDZIAŁYWANIE NA FLORE I FAUNĘ ORAZ RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	37
6.4 ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE	37
6.5 ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ	37
6.6 ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI	38
6.7 ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT LOKALNY.....	39
6.8 ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT AKUSTYCZNY	41
6.9 ODDZIAŁYWANIE NA DOPRA MATERIAŁNE, W TYM DZIEDZICTWO KULTUROWE	42
6.10 ODDZIAŁYWANIE NA OBSZAR NATURA 2000	42
7. ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE, OGRANICZAJĄCE I TWORZĄCE KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO.....	42
8. PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MIEJSCOWEGO PLANU	44
9. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	44
10. ZAŁĄCZNIK NR 1 - OŚWIADCZENIE AUTORA	49
11. ZAŁĄCZNIK NR 2 - RYSUNEK PLANU	50

1. WPROWADZENIE

1.1 Informacje wstępne

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Kolejowej i części wsi Komorniki w rejonie ulicy Towarowej. Do sporządzenia miejscowego planu przystąpiono na podstawie uchwały Nr LII/462/2022 Rady Gminy Komorniki podjętej w dniu 19 maja 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Kolejowej i części wsi Komorniki w rejonie ulicy Towarowej. Obszar objęty planem obejmuje teren o powierzchni ok. 78,2 ha.

Ryc. 1. Położenie administracyjne terenu opracowania

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych na stronie <http://www.gugik.gov.pl>

Obszar planu leży w otoczeniu lotniska Poznań Ławica, lotniska wojskowego Poznań-Krzesiny oraz na obszarze leżącym w zasięgu powierzchni ograniczających zabudowę (powierzchnie BRA) od lotniczych urządzeń naziemnych.

1.2 Podstawy formalno-prawne opracowania

Prognoza została sporządzona na podstawie art. 51 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.) oraz art. 17 pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.).

Zakres prognozy został określony w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.).

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony na podstawie art. 53 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu - odpowiedź pismem nr WOO-III.411.303.2022.AK(2) z dnia 16.08.2022 r.
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu - odpowiedź pismem nr NS.9011.2.85.2022.TŻ z dnia 02.11.2022 r.

1.3 Główne cele projektowanego dokumentu

Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ma na celu zmianę przeznaczenia oraz wskaźników zagospodarowania terenu wraz z ustaleniem parametru minimalnej ilości miejsc postojowych dla samochodów.

Obecnie dla przedmiotowego terenu obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w południowej części Plewisk, pomiędzy zabudową mieszkaniową, a autostradą A-2 - Uchwała Rady Gminy Komorniki Nr XXXV/243/98 z dnia 30 marca 1998 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Poznańskiego Nr 13 z 1998 r., poz. 131), częściowo zmieniony uchwałą Rady Gminy Komorniki Nr XLII/255/2005 z dnia 12 grudnia 2005r. w sprawie częściowej zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w południowej części Plewisk, pomiędzy zabudową mieszkaniową, a autostradą A-2 (Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego Nr 11 z 2006 r., poz. 243). Obowiązujące plany przeznaczają obszar planu pod tereny działalności gospodarczej (AG), tereny zabudowy techniczno-produkcyjnej (AG), tereny działalności gospodarczej o szczególnym nasyceniu zielenią (AG,Z), tereny zieleni (Z), teren trafostacji (EE) oraz drogi.

Obecny projekt planu miejscowego przewiduje dla analizowanego terenu przeznaczenie:

- 1) tereny usług lub produkcji przemysłowej lub składów i magazynów, oznaczone symbolami: 1U-PP-PS, 2U-PP-PS, 3U-PP-PS, 4U-PP-PS;
- 2) tereny zieleni naturalnej, oznaczone symbolami: 1ZN, 2ZN;
- 3) tereny dróg zbiorczych, oznaczone symbolami 1KDZ, 2KDZ, 3KDZ;
- 4) teren drogi lokalnej, oznaczony symbolem KDL;
- 5) tereny dróg dojazdowych, oznaczone symbolami 1KDD, 2KDD;
- 6) teren komunikacji drogowej wewnętrznej, oznaczony symbolem: KR.

Celem prognozy oddziaływania na środowisko jest określenie, analiza i ocena m.in. istniejącego stanu środowiska oraz jego potencjalnych zmian na skutek braku realizacji projektowanego dokumentu, a także przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego.

1.4 Wykorzystane materiały oraz metodyka pracy

Niniejsza prognoza została wykonana na podstawie informacji zawartych w literaturze, opracowaniach i dokumentach prawnych oraz w oparciu o wizję terenową obszaru, którego dotyczy miejscowy plan.

Literatura:

- Kondracki J., Geografia regionalna Polski, Warszawa 2000,
- Bednarek R. (Red.), Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, Poznań 2012, http://mmm.rdos.gov.pl/doc/pozn/podrecznik_soos.pdf
- Matuszkiewicz J.M., Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski, IGiPZ PAN, Wrocław Warszawa Kraków 1993, http://rcin.org.pl/Content/697/Wa51_5230_r1993-nr158_Prace-Geogr.pdf
- Woś A., Regiony klimatyczne Polski w świetle częstości występowania różnych typów pogody, IGiPZ PAN, Warszawa 1993, http://rcin.org.pl/Content/33464/WA51_44806_r1993-nr20_Zeszyty-IGiPZ.pdf.

Materiały kartograficzne:

- Baza Danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>,
- Centralna Baza Danych Geologicznych, <http://bazagis.pgi.gov.pl/website/cbdg/viewer.html>,
- Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody GDOŚ, <http://crfop.gdos.gov.pl/>
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, <https://www.gddkia.gov.pl/>
- Geoportal, www.geoportal.gov.pl.
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, <https://www.gios.gov.pl/>
- Główny Urząd Geodezji i Kartografii, <http://www.gugik.gov.pl>
- II aktualizacja Planów gospodarowania wodami, <https://apgw.gov.pl/pl>
- Informatyczny System Osłony Kraju, <https://isok.gov.pl/>
- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, <http://klimat.pogodynka.pl/>
- Monitoring jakości wód podziemnych, <https://mjwp.gios.gov.pl/>
- Natura 2000, <http://natura2000.gdos.gov.pl/>
- Otwarte dane, <https://dane.gov.pl/pl>
- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, <https://www.wody.gov.pl/>
- Wielkopolski rejestr zabytków, pozn.wuoz.gov.pl
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, <http://pozn.wios.gov.pl/>
- Atlas ssaków polskich, <http://www.iop.krakow.pl/ssaki/Katalog.aspx>,

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 54),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa, w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840 ze zm.),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1478 ze zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1587 ze zm.),
- Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 824 ze zm.),
- Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1436 ze zm.),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 633 ze zm.)
- Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U.

z 2014 r. poz. 1409),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 112),
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2020 r. poz. 2311),
- Rozporządzenie Ministra infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335),
- Uchwała Nr LII/462/2022 Rady Gminy Komorniki z dnia 19 maja 2022 r. w sprawie przystąpienia do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Kolejowej i części wsi Komorniki w rejonie ulicy Towarowej,
- Uchwała Rady Gminy Komorniki Nr XXXV/243/98 z dnia 30 marca 1998 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w południowej części Plewisk, pomiędzy zabudowa mieszkaniowa a autostrada A-2 (Dziennik Urzędowy Województwa Poznańskiego Nr 13 z 1998 r., poz. 131),
- Uchwała Rady Gminy Komorniki Nr XLII/255/2005 z dnia 12 grudnia 2005r. w sprawie częściowej zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w południowej części Plewisk, pomiędzy zabudową mieszkaniową, a autostradą A-2. (Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego Nr 11 z 2006 r., poz. 243),
- Uchwała Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2020 r. poz. 5954),
- Uchwała Nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2017 r., poz. 8807).
- Uchwała Nr LI/1000/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 marca 2023 r. uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2023 r., poz. 8807).

Dokumenty:

- Mikołajków J., Sadurski A. (red.), Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2017,
- Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego wód podziemnych w roku 2018 /wg badań PIG/, WIOŚ 2018,
- Ocena stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2022 /wg PIG/, GIOŚ 2023,
- Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w roku 2017-2018, GIOŚ,
- Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu - tabela, GIOŚ,
- Opracowanie map akustycznych dla odcinków dróg powiatowych o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie położonych w granicach administracyjnych powiatu poznańskiego, Wrocław 2016,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+, Poznań 2019,
- Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej, Sejmik Województwa Wielkopolskiego, Poznań 2020,
- Program Ochrony Środowiska dla gminy Komorniki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024, Poznań 2017,
- Program ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2025, Poznań 2020 ,
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż odcinków dróg powiatowych znajdujących się na terenie powiatu poznańskiego, Poznań 2018,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ, Poznań 2022,
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2013,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki.

1.5 Informacje o zawartości dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Zakres informacji zawartych w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko wynika z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 51 ust. 2 ww. ustawy opracowanie zawiera takie informacje jak:

- zawartość, główne cele projektowanego dokumentu i jego powiązania z innymi dokumentami,
 - metody, z których korzystano przy sporządzaniu prognozy,
 - propozycje, które dotyczą przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko,
 - streszczenie w języku niespecjalistycznym,
 - oświadczenie autora lub kierującego zespołem autorów – w przypadku sporządzenia prognozy przez zespół autorów – o spełnieniu wymagań o których mowa w art. 74a ust 2 ww. ustawy,
 - datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego zespołem oraz imię, nazwisko i podpis członków zespołu autorów,
- określa, analizuje i ocenia:
- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektu planu,
 - stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
 - cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu planu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektowanego dokumentu,
 - przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,

oraz przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Podczas sporządzania niniejszego opracowania uwzględniono wskazania organów właściwych do uzgadniania zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko, na podstawie art. 53 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz informacje zawarte w opiniach i uzgodnieniach, uzyskane podczas trwania procedury planistycznej.

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi uzupełnienie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Kolejowej i części wsi Komorniki w rejonie ulicy Towarowej. Procedura planu prowadzona jest w kolejności, która została określona w art. 17 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, i obejmuje zakres wskazany w art. 15 ww. ustawy. Zakres projektu planu wynika ponadto z uchwały

Nr LIII/462/2022 Rady Gminy Komorniki z dnia 19 maja 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Kolejowej i części wsi Komorniki w rejonie ulicy Towarowej.

Projekt planu miejscowego ustala przeznaczenie terenu objętego opracowaniem:

- 1) tereny usług lub produkcji przemysłowej lub składów i magazynów, oznaczone symbolami: 1U-PP-PS, 2U-PP-PS, 3U-PP-PS, 4U-PP-PS;
- 2) tereny zieleni naturalnej, oznaczone symbolami: 1ZN, 2ZN,
- 3) tereny dróg zbiorczych, oznaczone symbolami 1KDZ, 2KDZ, 3KDZ;
- 4) teren drogi lokalnej, oznaczony symbolem KDL;
- 5) tereny dróg dojazdowych, oznaczone symbolami 1KDD, 2KDD;
- 6) teren komunikacji drogowej wewnętrznej, oznaczony symbolem: KR.

Ponadto projekt planu określa:

- 1) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- 2) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu,
- 3) zasady kształtowania krajobrazu,
- 4) zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej,
- 5) wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznej,
- 6) zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania dla poszczególnych terenów wyznaczonych w projekcie planu,
- 7) szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym,
- 8) szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu
- 9) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji,
- 10) ustalenia w zakresie terenów dróg publicznych i wewnętrznych,
- 11) ustalenia w zakresie infrastruktury technicznej,
- 12) ustalenia dla terenów wymagających ustalenia sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania,
- 13) stawkę procentową, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dla poszczególnych terenów wyznaczonych w projekcie planu.

Projekt miejscowego planu jest zgodny z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki, które dla przedmiotowego terenu przewiduje częściowo tereny działalności gospodarczej o profilu ogólnym: produkcyjnym, usługowym i magazynowo - składowym i o zabudowie: intensywnej (P), częściowo tereny autostrady A2 oraz częściowo tereny dróg. W Studium ponadto wskazano przebieg gazociągu wysokiego ciśnienia DN 350 ze strefą oddziaływania, przebieg linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 2x110 kV ze strefą oddziaływania od linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia (110 kV) oraz strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych.”

Projekt miejscowego planu powiązany jest z następującymi dokumentami:

- a) Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2025 – poprzez realizację celów ochrony środowiska wyznaczonych dla takich obszarów interwencji jak:
 - klimat i powietrze (celem jest ochrona i poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji szkodliwych substancji do powietrza),
 - gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne i gleby (celem jest ochrona wód i powierzchni ziemi poprzez: ograniczenie emisji szkodliwych substancji do wód i do ziemi; zrównoważone

- gospodarowania wodami, racjonalizacja zużycia wód, zwiększenie retencji wodnej; ochrona naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi i gleb przed degradacją; ochrona zasobów geologicznych),
- gospodarka odpadami (celem jest prawidłowa gospodarka odpadami poprzez właściwe postępowanie z odpadami wytwarzanymi w związku z działalnością gospodarczą, unieszkodliwianie substancji szczególnie szkodliwych dla zdrowia ludzi),
 - stan akustyczny środowiska (celem jest ograniczenie akustycznych zagrożeń środowiska poprzez ograniczenie emisji hałasu; zmniejszanie narażenia mieszkańców na uciążliwy poziom hałasu),
 - pola elektromagnetyczne (celem jest monitorowanie emisji pól elektromagnetycznych poprzez zmniejszanie narażenia mieszkańców na ponadnormatywny poziom pól elektromagnetycznych),
 - zasoby przyrodnicze (celem jest ochrona przyrody poprzez poprawę stanu i jakości walorów przyrodniczych powiatu; rozwój i ochronę zasobów leśnych),
 - wszystkie obszary interwencji (celem jest: monitoring działalności podmiotów korzystających ze środowiska poprzez przestrzeganie prawa z zakresu ochrony środowiska oraz edukacja i promocja walorów przyrodniczych powiatu poprzez podniesienie świadomości mieszkańców powiatu i poziomu znajomości środowiska przyrodniczego powiatu).
- b) Programem Ochrony Środowiska dla gminy Komorniki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 – poprzez realizację celów ochrony środowiska w gminie Komorniki, tj.:
- ochrona jakości powietrza (poprzez m.in. dopuszczenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii),
 - ochrona wód, racjonalizacja zużycia wody oraz ochrona przed zagrożeniami powodziowymi (poprzez zapisy dotyczące gospodarki wodno-ściekowej),
 - gospodarowanie odpadami z uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju (poprzez nakaz zagospodarowania odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi),
- c) Podstawowym opracowaniem ekofizjograficznym sporządzonym na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Kolejowej i części wsi Komorniki w rejonie ulicy Towarowej, który podobnie jak niniejsza prognoza, stanowi materiał planistyczny, sporządzany na potrzeby projektu planu miejscowego.

1.6 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Obowiązek przedstawienia w prognozie oddziaływania na środowisko propozycji dotyczących przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania został określony w art. 51 ust. 2 lit. c ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 55 ust. 5 przytoczonej wyżej ustawy, organ opracowujący projekt planu, czyli Wójt Gminy Komorniki, zobowiązany jest prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego projektu planu.

Monitoring to regularne jakościowe i ilościowe pomiary i obserwacje zachodzących zjawisk. W omawianym przypadku wskazane jest, aby monitoring dotyczył przede wszystkim środowiska przyrodniczego. Monitoring środowiska powinien polegać na obserwacji i pomiarach jednego lub kilku składników środowiska przyrodniczego w celu oceny jego stanu i zachodzących w nim zmian oraz prognozowania przyszłych stanów. Istotą monitoringu środowiska powinno być prowadzenie obserwacji i pomiarów przy użyciu wystandaryzowanej aparatury oraz jednolitą metodą, w sposób ciągły, w wielu miejscach i w tym samym czasie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska: „Do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska należy (...) prowadzenie państwowego monitoringu środowiska, w szczególności:

- a) opracowywanie i realizacja wieloletnich strategicznych programów państwowego monitoringu środowiska i wykonawczych programów państwowego monitoringu środowiska,
- b) gromadzenie informacji o środowisku w zakresie ujętym w programach państwowego monitoringu środowiska,

- c) przetwarzanie zgromadzonych informacji o środowisku i dokonywanie ocen stanu środowiska,
- d) opracowywanie raportów o stanie środowiska,
- e) udział w międzynarodowej wymianie informacji o stanie środowiska, w tym koordynacja współpracy z Europejską Agencją Środowiska, o której mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 401/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska (Dz. Urz. UE L 126 z 21.05.2009, str. 13)".

Jak wskazano w art. 23 ust. 3 ww. ustawy, „Państwowy monitoring środowiska jest podstawowym źródłem danych i informacji o stanie środowiska w Polsce”. Państwowy Monitoring Środowiska (PMS) stanowi system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o stanie środowiska. Obejmuje on zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych potrzeb wynikających z polityki ekologicznej państwa.

W państwowym monitoringu środowiska są gromadzone dane i informacje o stanie elementów przyrodniczych w zakresie:

- powietrza oraz wpływu zanieczyszczenia powietrza na ekosystemy,
- wód podziemnych i wód powierzchniowych wraz z osadami dennymi, wód przejściowych, a także wód morza terytorialnego, wód wyłącznej strefy ekonomicznej RP i wód przybrzeżnych, w tym dna i skały macierzystej znajdujących się na obszarze tych wód,
- gleby i ziemi,
- klimatu akustycznego,
- promieniowania jonizującego i pól elektromagnetycznych,
- elementów różnorodności biologicznej, w tym lasów, siedlisk przyrodniczych i gatunków.

Organem prowadzącym Państwowy Monitoring Środowiska jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko, wynikającego z realizacji planów, możliwe jest wykorzystanie stosownie do potrzeb istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania. W związku z tym monitoring skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko będzie opierać się na monitoringu realizowanym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. W zakresie badań oddziaływania na środowisko w wyniku ustaleń projektu planu w szczególności, należy zwrócić uwagę na stan jakości powietrza, jakości wód, jakości gleb, poziom hałasu i promieniowania elektromagnetycznego. W celu realizacji zadań wynikających z Państwowego Monitoringu Środowiska zaleca się m.in. wykonywanie badań wskaźników charakteryzujących poszczególne komponenty środowiska, prowadzenie obserwacji elementów przyrodniczych, gromadzenie i analizę wyników badań i obserwacji, pozyskiwanie informacji o presjach na elementy środowiska, ocenę stanu i trendów zmian jakości poszczególnych elementów środowiska, wskazanie obszarów z przekroczeniami standardów jakości środowiska, wykonywanie analiz przyczynowo-skutkowych oraz opracowywanie zestawień i raportów, a także ich udostępnianie. Wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska, na podstawie których zostanie wykonana analiza i ocena stanu elementów środowiska, będą odnosić się do terenu projektu planu. Monitoring może być wykonany również w oparciu o indywidualne zamówienia, w ramach realizacji warunków decyzji.

Kolejną formą monitoringu będzie kontrola oraz ocena, czy teren opracowania jest wyposażony w infrastrukturę techniczną zgodnie z zapisami projektu planu.

Ponadto, monitoring będzie związany z wydawaniem pozwoleń na budowę. Analizie i ocenie poddana będzie zgodność planowanych rozwiązań z miejscowym planem. Przeprowadzona zostanie również inwentaryzacja powykonawcza.

Również istotne będzie monitorowanie sposobu realizacji ustaleń projektu planu dotyczących następujących zagadnień:

- utrzymania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie terenów i zachowania określonych wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenu – realizowane na etapie wydawania decyzji pozwolenia na budowę,
- zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu,
- okresowa kontrola dokumentów potwierdzających wywóz odpadów oraz gospodarki wodno-ściekowej (prawidłowości korzystania).

Częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień projektu planu będzie dostosowana do częstotliwości prowadzenia monitoringu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Proponuje się dokonywania ww. monitoringu co pięć lat. Kontrola związana z wydawaniem pozwoleń na budowę będzie przeprowadzana w zależności od składanych wniosków o pozwolenie na budowę.

Co ważne, szczegółowe określenie częstotliwości monitoringu jest trudne do określenia z uwagi na fakt, że uchwalenie planu nie oznacza natychmiastowej realizacji jego ustaleń, ponieważ nierzadko jest to długi proces, uzależniony od możliwości inwestycyjnych czy struktury własności gruntów. Częstotliwość powinna być uzależniona od aktualnych potrzeb i stopnia realizacji inwestycji przewidzianych w miejscowym planie.

Podsumowując, analiza jakości poszczególnych komponentów środowiska powinna dotyczyć:

- w zakresie wód powierzchniowych i podziemnych: kontroli systemu wodociągowego w celu zminimalizowania ewentualnych strat wody, weryfikacja pozwoleń wodnoprawnych, przeprowadzania kontroli systemu kanalizacji sanitarnej oraz podłączenia nieruchomości do tej sieci;
- w zakresie powietrza i klimatu akustycznego: rodzaju wykorzystywanego ogrzewania (niskoemisyjność stosowanych rozwiązań), pomiarów poziomu hałasu;
- w zakresie gleb: badania pod kątem ich zanieczyszczenia (głównie środkami ochrony roślin), występowania „dzikich” wysypisk śmieci, oceny prawidłowości gospodarowania odpadami zgodnie z przepisami obowiązującymi na terenie gminy;
- w zakresie fauny i flory: realizacji terenów zieleni, kontroli stanu zagospodarowania terenów zieleni, w celu wyeliminowania ich zabudowywania i niszczenia nowych nasadzeń.

Proponuje się, aby ww. elementy podlegały badaniom zgodnie z przyjętym schematem czasowym badań przez organy inspekcyjne. Analiza wpływu zapisów projektu planu i ich realizacji na środowisko, ład przestrzenny oraz zdrowie człowieka powinna opierać się na przeprowadzeniu wizji lokalnej i inwentaryzacji obszaru gminy. Weryfikacja istniejącego stanu wykorzystania terenu oraz opis jego wpływu na otoczenie pozwoli określić i ocenić ewentualne niekorzystne działania na środowisko, a także przewidzieć w jakim kierunku będą zachodzić dalsze zmiany w środowisku. Wizję terenową powinno się także wzbogacić o wiedzę z innych dostępnych źródeł. Monitorowanie realizacji postanowień planu powinno obejmować także: analizę i ocenę działań podejmowanych na obszarach wrażliwych i występowania potencjalnych konfliktów. Monitoring może się odbywać również w oparciu o dostępne materiały kartograficzne i fotograficzne.

1.7 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Zgodnie z Konwencją o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzoną w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz.U. 1999 r. poz. 1110), oddziaływanie transgraniczne to „*jakoikolwiek oddziaływanie, nie mające wyłącznie charakteru globalnego, na terenie podlegającym jurysdykcji Strony, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie podlegającym jurysdykcji innej Strony*”. Natomiast poprzez oddziaływanie rozumie się „*jakoikolwiek skutek planowanej działalności dla środowiska z uwzględnieniem: zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, flory, fauny, gleby, powietrza, wody, klimatu, krajobrazu i pomników historii lub innych budowli albo wzajemnych oddziaływań między tymi czynnikami; obejmuje ono również skutki dla dziedzictwa kultury lub dla warunków społeczno- gospodarczych spowodowane zmianami tych czynników*”.

Ustalenia projektu miejscowego planu nie będą mieć oddziaływania transgranicznego, gdyż obszar na którym planowana jest inwestycja znajduje się w centralnej części kraju, zatem jest znacznie oddalony od granic państwa.

2. Charakterystyka obszaru opracowania

2.1 Położenie i zagospodarowanie terenu

Obszar objęty opracowaniem zlokalizowany jest w województwie wielkopolskim, gminie Komorniki na obszarze dwóch obrębów ewidencyjnych – Plewiska w rejonie ulicy Kolejowej i Komorniki w rejonie ulicy Towarowej.

Teren objęty projektem planu jest w dużej mierze użytkowany rolniczo. Na obszarze opracowania usytuowane jest kilka budynków – jeden w części północnej analizowanego terenu, a pozostałe w części południowo-wschodniej. Są to budynki o funkcji przemysłowej. Na zachód od granic terenu objętego opracowaniem, w odległości ok. 900 m, przepływa rzeka Wiryńka.

Przez obszar opracowania przebiega sieć gazowa wysokiego ciśnienia DN350 relacji Stęszew – Poznań o ciśnieniu roboczym gazu powyżej 2,5 MPa oraz dwutorowa napowietrzna linia napowietrzna 110 kV relacji SE Plewiska (PLE) – GPZ Górczyn (GCZ) i SE Plewiska (PLE) – GPZ Luboń (LUB).

Południowa granica planu pokrywa się z granicą autostrady.

Ryc. 2. Teren objęty projektem planu na tle ortofotomapy
Źródło: mapa hydrograficzna

2.2 Rzeźba terenu

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski opracowanego przez Kondrackiego, a następnie doprecyzowanego i uszczegółowionego w publikacji z 2018 r. (Solon J. i in.), przedmiotowy obszar położony jest na obszarze prowincji Nizina Środkowoeuropejska, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie, makroregionu Pojezierze Wielkopolskie i mezoregionu Wysoczyzna Grodziska.

Sam teren opracowania to teren nizinny, z niewielkimi różnicami terenu, w tym obniżeniami stanowiącymi zadrzewienia łąkowe.

2.3 Budowa geologiczna i warunki glebowe

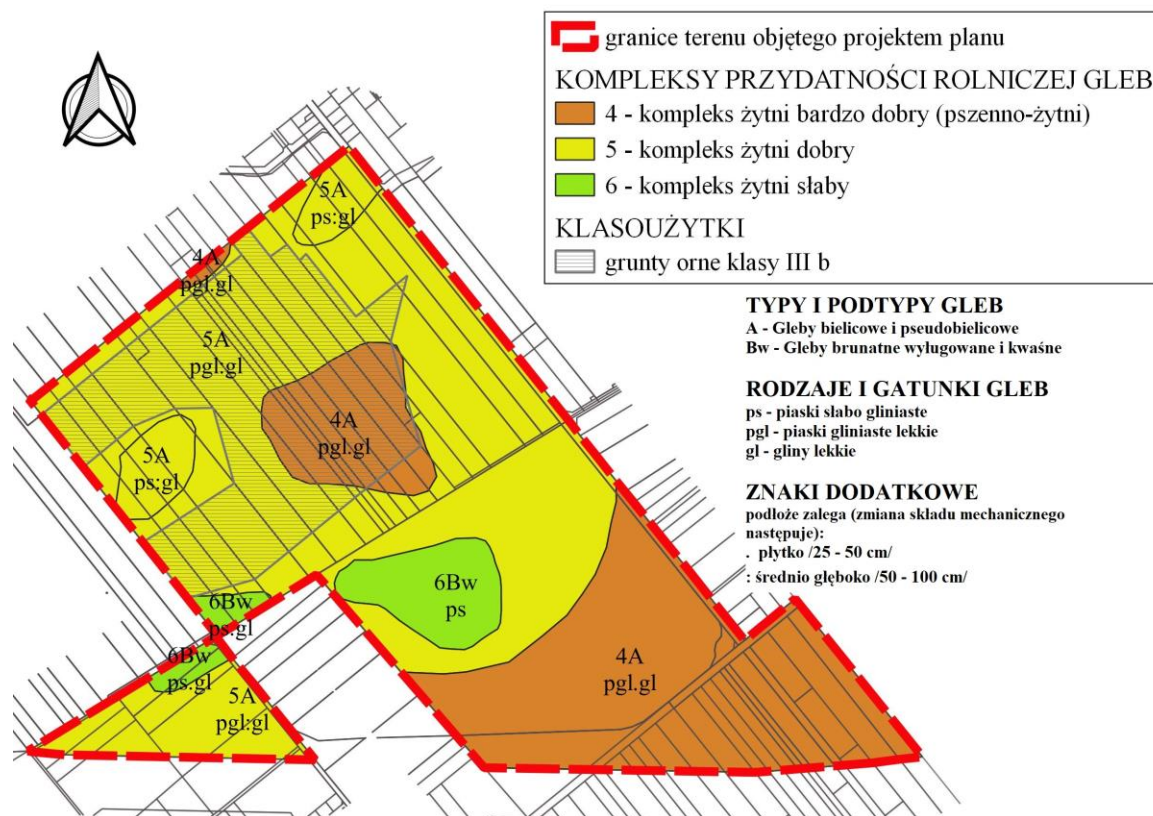
Według szczegółowej mapy geologicznej na obszarze opracowania w większości występują piaski lodowcowe na glinach zwałowych fazy leszczyńskiej (osady lodowcowe – morenowe i glacialne) oraz gliny zwałowe fazy leszczyńskiej (osady lodowcowe – morenowe i glacialne). Poza tym w centralnej części obszaru analizowanego występują namuły piaszczyste zagłębień bezodpływowych z epoki holocenu (osady jeziorne – limniczne) oraz niewielkie fragmenty, w północno-zachodniej i południowo-zachodniej części badanego terenu, piasków lodowcowych fazy leszczyńskiej (osady lodowcowe – morenowe i glacialne).

Na podstawie mapy hydrograficznej zidentyfikowano, że na terenie projektu planu występują gliny i pyły o słabej przepuszczalności.

Zgodnie z mapą zasadniczą, obszar analizy stanowią grunty orne klasy, IIIb, IVa, IVb i V (RIIIb, RIVa, RIVb i RV), nieużytki (N), inne tereny zabudowane (Bi), tereny rekreacyjno-wypoczynkowe (Bz) oraz drogi (dr). Klasoużytek IIIb stanowi ok. 25,6% obszaru opracowania.

Jak wynika z mapy glebowo-rolniczej, na terenie objętym opracowaniem przeważa kompleks żytni dobry (5), który stanowi ok. 60,2% terenu opracowania. Ponadto, znajdują się:

- gleby bielnicowe i pseudobielnicowe kompleksu żytniego bardzo dobrego, wytworzone z piasków gliniastych lekkich przechodzących w gliny lekkie na głębokości od 25 do 50 cm,
- gleby bielnicowe i pseudobielnicowe kompleksu żytniego dobrego, wytworzone z piasków gliniastych lekkich przechodzących w gliny lekkie na głębokości od 25 do 50 cm i od 50 do 100 cm oraz z piasków słabo gliniastych przechodzących w gliny lekkie na głębokości od 50 do 100 cm,
- gleby brunatne wylugowane i kwaśne kompleksu żytniego słabego, wytworzone z piasków słabo gliniastych oraz piasków słabo gliniastych przechodzących w gliny lekkie na głębokości od 25 do 50 cm (ryc. 3).

Ryc. 2. Uwarunkowania glebowe na terenie opracowania

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy glebowo-rolniczej i mapy zasadniczej

Teren analizy nie znajduje się w granicach udokumentowanych złóż, w tym złoża węgla brunatnego, ani w obszarach górniczych i terenach górniczych. Obszar opracowania nie znajduje się na obszarze osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi.

2.4 Warunki hydrograficzne

Badany teren, zgodnie z podziałem hydrogeologicznym Polski, zlokalizowany jest w obszarze dorzecza rzeki Odry, zlewni rzeki Warty. Na zachód od granic terenu objętego opracowaniem, w odległości ok. 900 m, przepływa rzeka Wirynka.

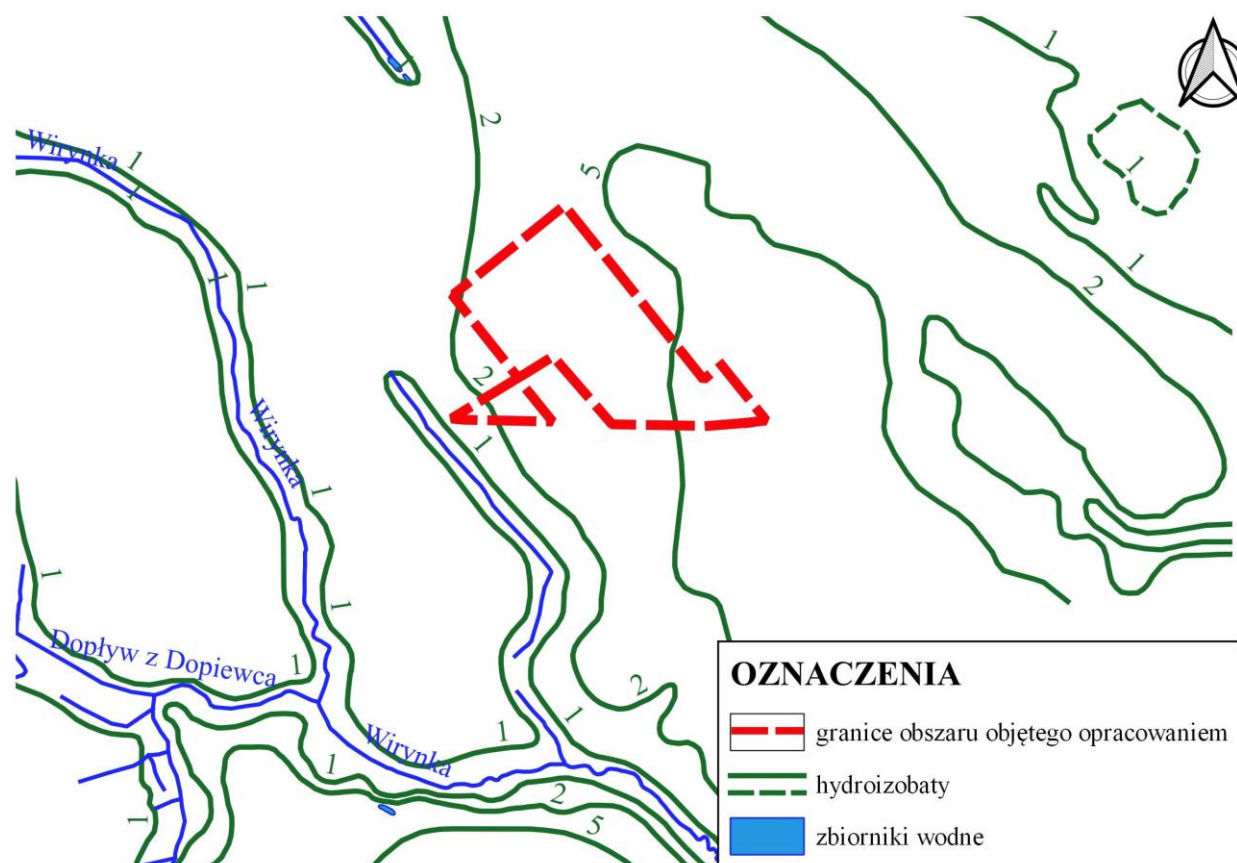
Rzeka Wirynka stanowi lewobrzeżny dopływ Warty i posiada jeden duży dopływ o nazwie dopływ spod Pokrzywnicy. Dla rzeki nie prowadzi się stałych obserwacji i pomiarów wodowskazowych. Ciek ten posiada dynamiczny reżim hydrologiczny, w związku z czym bywa bardzo groźny podczas krótkotrwałych opadów deszczowych o dużym natężeniu, czyli tzw. deszczów nawaalnych. Choć Wirynka stanowi mały ciek, w jego zlewni występują lokalne podtopienia, które następują w trakcie opadów o charakterze nawałnym. Są one związane z dużym uszczelnieniem terenu zlewni rzeki Wirynki, które nastąpiło w wyniku postępującego zurbanizowania terenu gminy Komorniki. Tereny dotychczasowo pełniące funkcję rolniczą stały się terenami zabudowanymi, którym towarzyszą drogi i parkingi, czyli powierzchnie uszczelnione. Zatem tereny dotychczas biologicznie czynne straciły dotąd pełnią funkcję wchłaniania wód opadowych i roztopowych. Zaznaczyć trzeba, że proces ten nadal trwa. Ponadto skutkiem powyższego jest to, że dopływy rzeki Wirynki przestają być jedynie niewielkimi ciekami, które tylko okresowo zasilane są w wodę pochodzącą z terenów rolniczych, a stają się głównymi odbiornikami wód opadowych z terenów zabudowanych.

Na podstawie map zagrożenia powodziowego stwierdzono, że teren objęty opracowaniem nie znajduje się w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, o których mowa w art. 16 pkt 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, tj.:

- na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%),
- na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%).

Teren projektu planu znajduje się poza obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%) oraz poza obszarem narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Grunty w obszarze projektu są częściowo zdrenowane, głównie w północnej części badanego obszaru. Analizowany teren leży między hydroizobatami o wartości 2 i 5, które oznaczają, że głębokość do zwierciadła wody od powierzchni terenu wynosi odpowiednio 2 m i 5 m. Zatem wody podziemne pierwszego poziomu występują na głębokości od 2 do 5 m (ryc. 4).

Ryc. 3. Uwarunkowania wodne na terenie opracowania i w jego sąsiedztwie
Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy hydrograficznej

Na obszarze objętym opracowaniem występują dwie Jednolite Części Wód Powierzchniowych. Większość obszaru opracowania położona jest na obszarze JCWP o nazwie Wiryńska (RW600010185729), jedynie niewielki południowo-wschodni fragment obszaru położony jest na obszarze JCWP o nazwie Potok Junikowski (RW60001718576).

Stan jednolitych części wód powierzchniowych o nazwie Wiryńska (RW600010185729), został zidentyfikowany jako słaby, a stan chemiczny poniżej dobrego. Ocena stanu wód to zły stan wód. Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych jest zagrożone. Występują m.in. takie presje jak: rozwój obszarów zurbanizowanych (transport, turystyka, odpływ miejski), odpływ miejski (wody opadowe) oraz nawożenie i depozycja, eutrofizacja, prostowanie koryta. Wyznaczono odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych (Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry).

Wiryńska jest naturalnym potokiem nizinnym piaszczystym na utworach staroglacjalnych. Stwierdzono, że stan Wiryński jest zły, a ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych jest zagrożone. Ze względu na brak możliwości technicznych przedłużono termin osiągnięcia celów środowiskowych. Planuje się wykonać podstawowe działania mające na celu uporządkowanie gospodarki ściekowej.

Dla JCWP o nazwie Wiryńska określono cele środowiskowe na lata 2022-2027:

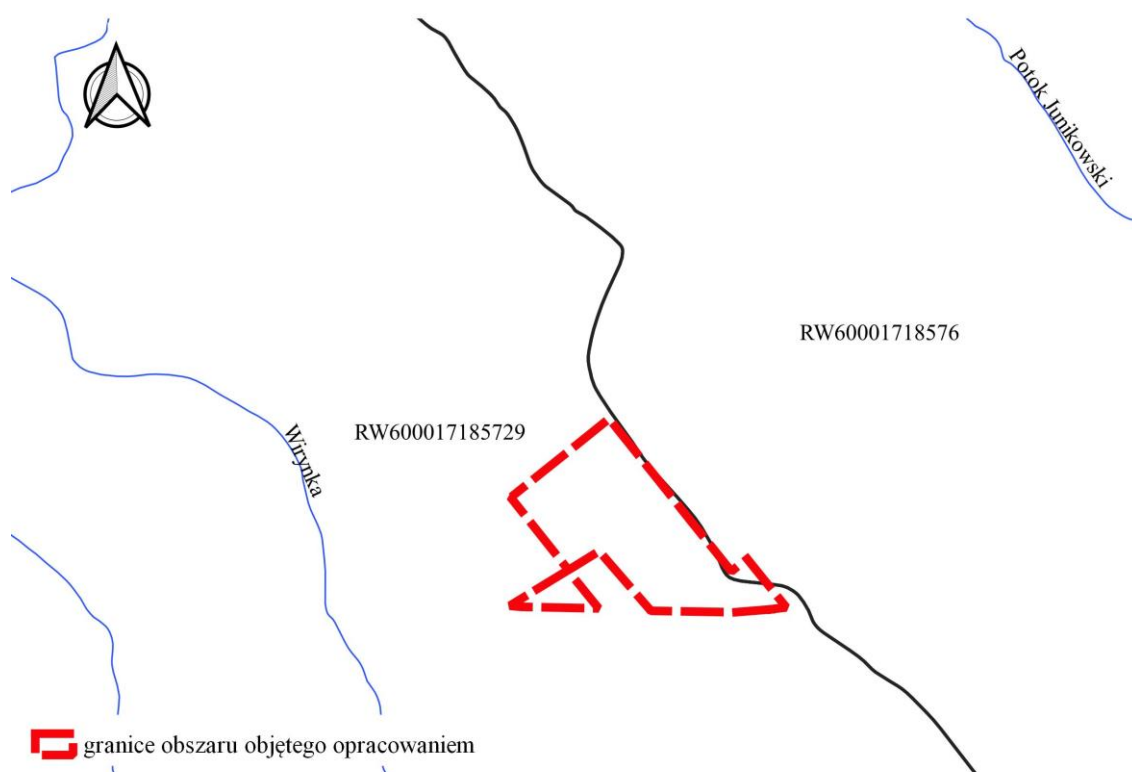
- dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D,
- stan chemiczny, dla złagodzonego wskaźnika benzo(a)piren(w) - poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

W poprzednim okresie cele środowiskowe zostały nieosiągnięte – brak postępu (Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry).

W ocenie stanu za lata 2010-2012 - Potok Junikowski jest potokiem nizinnym piaszczystym o statusie określonym jako silnie zmienione części wód. Stwierdzono, że stan/potencjał ekologiczny Potoku Junikowskiego jest zły, stan

chemiczny – dobry. a ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych jest zagrożone.

Ze względu na brak możliwości technicznych przedłużono termin osiągnięcia celów środowiskowych. Został on wyznaczony na 2021 rok. W zlewni nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Koniecznym jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym, tj.: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrożenia oraz opracowanie krajowego programu renaturyzacji wód powierzchniowych. Cele środowiskowe określają osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego (Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Dz. U. 2023 poz. 335).

Ryc. 4. Granice obszaru objętego opracowaniem na tle jednolitych części wód powierzchniowych
Źródło: opracowanie własne na podstawie geobazy aPGW

Na podstawie badań opublikowanych w „Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu – tabela” wynika, że dla JCWP Wirynka w roku 2019 określono słaby stan ekologiczny oraz stan chemiczny poniżej dobrego, z czego wynika, że stan tej JCWP jest zły, natomiast dla JCWP Potok Junikowski w roku 2017 określono słaby potencjał ekologiczny, stanu chemicznego nie określono, z czego wynika, że stan tej JCWP jest zły.

Na podstawie badań opublikowanych w „Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela” wynika, że dla JCWP Potok Junikowski w roku 2020 określono umiarkowany potencjał ekologiczny, stanu chemicznego nie określono, z czego wynika, że stan tej JCWP jest zły.

Dla JCWP o nazwie Wirynka nie opracowano badań po roku 2019.

Obszar objęty projektem planu położony jest w granicach Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 60 (JCWPd nr

60, PLGW600060). Stan chemiczny oraz ilościowy określono jako dobry, a ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego jest zagrożona ilościowo i chemicznie. Celami środowiskowymi to jest utrzymanie dobrego stanu ilościowego oraz chemicznego.

Z mapy stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg podziału na 172 obszary, zamieszczonej na stronie monitoringu jakości wód podziemnych prowadzonej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, stan chemiczny i ilościowy w 2019 r. dla danej JCWPd określono jako dobry.

Najbliższym punktem pomiarowo-kontrolnym znajdującym się w granicach JCWPd nr 60 jest punkt pomiarowo-kontrolny nr 2615 zlokalizowany w miejscowości Mosina (gmina Mosina) na terenach leśnych, w odległości ok. 14,4 km, a także punkty pomiarowo-kontrolne nr 1278 i nr 91278, zlokalizowane w miejscowości Kalwy (gmina Buk) na terenie gruntów ornych, w odległości ok. 14,4 km. Wyniki badań końcowej klasy jakości wody według danych z 2020 roku dla punktów zlokalizowanych w promieniu do 20 km, na terenie powiatu poznańskiego, przedstawiono odpowiednio w tabeli 1.

Tab. 1. Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych w sąsiedztwie analizowanego terenu wg danych z 2020 r.

Nr punktu	Miejscowość	Gmina	Użytkowanie terenu	Końcowa klasa jakości	
4	Borówiec	Kórnik	las	IV	wody niezadawalającej jakości
5	Borówiec	Kórnik	las	II	wody dobrej jakości
1224	Borówiec	Kórnik	las	III	wody zadowalającej jakości
1278	Kalwy	Buk	grunty orne	IV	wody niezadawalającej jakości
1279	Buk	Buk	zabudowa miejska luźna	III	wody zadowalającej jakości
1282	Dakowy Suche	Buk	zabudowa wiejska	III	wody zadowalającej jakości
1495	Pecna	Mosina	zabudowa wiejska	IV	wody niezadawalającej jakości
2563	Kamionki	Kórnik	zabudowa wiejska	II	wody dobrej jakości
2615	Mosina	Mosina	las	III	wody zadowalającej jakości
91278	Kalwy	Buk	grunty orne	III	wody zadowalającej jakości

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań opublikowanych na stronie <https://mjwp.gios.gov.pl>

W 2021 r. zostały wykonane badania jakości wód podziemnych. Na terenie gminy Komorniki nie został zlokalizowany żaden punkt badawczy. Najbliższy taki punkt znajdował się w miejscowości Stary Lubosz, gmina Kościan: otwór umiejscowiony na terenie łąk i pastwisk. Posiada on V klasę jakości wód, która oznacza wody złej jakości.

W 2021 r. zostały wykonane badania jakości wód podziemnych:

Tab. 2. Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych w sąsiedztwie analizowanego terenu wg danych z 2021 r.

Numer JCWPd (wg podziału na 161 części)	Powiat	Gmina	Miejscowość	Głębokość do stropu warstwy wodonośnej [m p.p.t.]	Przedział ujętej warstwy wodonośnej [m p.p.t.]	Zwierciadło wody	Typ ośrodka wodonośnego	Klasa jakości 2022 końcowa
PLGW650062	poznański	Pobiedziska (gm. miejsko-wiejska)	Czachurki	113,00	114,00-165,00	Zwierciadło napięte	porowy	II

Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Kolejowej i części wsi Komomiki w rejonie ulicy Towarowej

PLGW650062	poznański	Pobiedziska (gm. miejsko-wiejska)	Czachurki	0,80	6,00-9,00	Zwierciadło swobodne	porowy	III
PLGW650073	grodziski	Kamieniec (gm. wiejska)	Sepno	1,99	10,00-15,00	Zwierciadło swobodne	porowy	III
PLGW650062	poznański	Kórnik (gm. miejsko-wiejska)	Borówiec	89,00	92,60-113,00	Zwierciadło napięte	porowy	III
PLGW650062	poznański	Kórnik (gm. miejsko-wiejska)	Borówiec	28,00	35,00-45,00	Zwierciadło napięte	porowy	III
PLGW650073	śremski	Śrem (gm. miejsko-wiejska)	Orkowo	3,30	13,50-20,50	Zwierciadło swobodne	porowy	III
PLGW650062	poznański	Pobiedziska (gm. miejsko-wiejska)	Pobiedziska	58,00	70,00-88,00	Zwierciadło napięte	porowy	III
PLGW650062	poznański	Kostrzyn (gm. miejsko-wiejska)	Czerlejko	129,00	129,00-147,00	Zwierciadło napięte	porowy	II
PLGW650062	szamotulski	Duszniki (gm. wiejska)	Duszniki	45,00	59,90-75,80	Zwierciadło napięte	porowy	III
PLGW650062	nowotomyski	Opalenica (gm. miejsko-wiejska)	Wojnowice	32,00	41,50-58,50	Zwierciadło napięte	porowy	III
PLGW650062	poznański	Swarzędz (gm. miejsko-wiejska)	Gruszczyn	46,00	68,00-86,00	Zwierciadło napięte	porowy	II
PLGW650062	poznański	Murowana Goślina (gm. miejsko-wiejska)	Głębocek	17,90	20,50-24,50	Zwierciadło swobodne	porowy	II
PLGW650062	obornicki	Oborniki (gm. miejsko-wiejska)	Nieczajna	51,00	53,00-74,10	Zwierciadło napięte	porowy	II
PLGW650062	średzki	Środa Wielkopolska (gm. miejsko-wiejska)	Trzebisławki	82,00	83,50-105,00	Zwierciadło napięte	porowy	II
PLGW650073	poznański	Mosina (gm. miejsko-wiejska)	Mosina	8,23	b.d.	Zwierciadło swobodne	porowy	III
PLGW650062	poznański	Pobiedziska (gm. miejsko-wiejska)	Biskupice	63,00	64,00-74,00	Zwierciadło napięte	porowy	II
PLGW650062	poznański	Buk (gm. miejsko-wiejska)	Kalwy	11,50	25,10-29,90	Zwierciadło swobodne	porowy	III
PLGW650062	poznański	Buk (gm. miejsko-wiejska)	Buk	42,00	45,80-53,00	Zwierciadło napięte	porowy	III
PLGW650062	szamotulski	Kaźmierz (gm. wiejska)	Gaj Wielki	39,00	39,00-54,00	Zwierciadło napięte	porowy	III
PLGW650073	poznański	Mosina (gm. miejsko-wiejska)	Pecna	3,10	7,00-9,00	Zwierciadło swobodne	porowy	IV

Stan chemiczny i ilościowy dla JCWPd nr 60 w roku 2022 został określony jako dobry.

Wyniki dla punktów pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych w sąsiedztwie analizowanego terenu w 2022 r. i 2023 r. w granicach JCWPd nr 60 przedstawiono odpowiednio w tabeli nr 3 i 4.

Tab. 3. Klasy jakości wód podziemnych w punktach pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych w sąsiedztwie analizowanego terenu w 2022 r.

Nr punktu wg ID monitoring	Gmina	Miejscowość	Użytkowanie terenu	Końcowa klasa jakości	
3415	Mosina	Mosina	las	III	wody zadowalającej jakości
5894	Buk	Kalwy	grunty orne	III	wody zadowalającej jakości
5895	Buk	Buk	zabudowa miejska luźna	III	wody zadowalającej jakości
3358	Opalenica	Wojnowice	zabudowa miejska luźna	III	wody zadowalającej jakości
6863	Mosina	Pecna	zabudowa wiejska	IV	wody niezadowalającej jakości

Źródło: opracowano na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, aktualność marzec 2023

Tab. 4 Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych w sąsiedztwie analizowanego terenu wg danych z 2023 r.

Nr punktu	Gmina	Miejscowość	Użytkowanie terenu	Końcowa klasa jakości	
3415	Mosina	Mosina	las	IV	wody niezadowalającej jakości
5894	Buk	Kalwy	grunty orne	IV	wody niezadowalającej jakości
3358	Opalenica	Wojnowice	zabudowa miejska luźna	III	wody zadowalającej jakości
6863	Mosina	Pecna	zabudowa wiejska	IV	wody niezadowalającej jakości

Źródło: opracowano na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, aktualność marzec 2024

Teren projektu planu usytuowany jest poza głównym zbiornikiem wód podziemnych oraz poza granicami stref ochronnych ujęć wody.

2.5 Klimat lokalny

Analizowany teren znajduje się w granicach Środkowopolskiego regionu klimatycznego (XV region) wg podziału A. Wosia. W regionie tym przeważają dni bardzo ciepłe, pochmurne, ale bez opadów.

Według danych na temat wielolecia 1991-2020. Teren objęty projektem planu znajduje się w strefie występowania jednych z najwyższych wartości średniej temperatury powietrza – od 9°C do 10°C. Dla wielolecia występowała tam jedna z najwyższych temperatur maksymalnych powietrza, czyli od 28°C do 29°C. Z kolei temperatura minimalna wynosiła -7°C do -8°C, co w porównaniu do reszty kraju jest wartością średnią. Usłonecznienie na przedmiotowym obszarze wynosiło powyżej 1800 godzin w roku, co jest jedną z najwyższych wartości w Polsce. Średnia suma opadu była jedną z najniższych w Polsce i wynosiła 500-550 mm.

2.6 Jakość powietrza atmosferycznego, w tym klimatu akustycznego

Stopień zanieczyszczenia powietrza

W 2022 r. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu opublikował na swojej stronie „Roczną ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2021”. Pod kątem ochrony zdrowia ludzi oceniono zanieczyszczenie powietrza następującymi związkami: dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, benzen, ozon, tlenek węgla, pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2,5, ołów w PM10, arsen w PM10, nikiel w PM10, kadm w PM10, benzo(a)piren

B(a)P w PM10. Natomiast pod kątem ochrony roślin oceniono zanieczyszczenie następującymi związkami: tlenek azotu, dwutlenek siarki, ozon.

Pod kątem ochrony zdrowia dla strefy wielkopolskiej stwierdzono:

- klasę A oznaczającą brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, ołowiu w pyłe PM10 oraz poziomów docelowych: kadmu, arsenu, niklu w pyłe PM10 oraz ozonu,
- klasę C oznaczającą przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 oraz poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu w pyłe PM10,
- klasę C1 oznaczającą przekroczenie poziomu dopuszczalnego II fazy dla pyłu zawieszonego PM2,5 (23 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w Kaliszu i 2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w Pleszewie),
- klasę D2 ze względu na przekroczenie wartości normatywnej 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ozonu w kontekście celu długoterminowego.

Pod kątem ochrony roślin strefę wielkopolską, do której należy gmina Komorniki, zaliczono do klasy A ze względu na brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów dwutlenku siarki i tlenku azotu oraz brak przekroczeń docelowych poziomów ozonu. Jednakże w dodatkowej klasyfikacji dla ozonu w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego strefie wielkopolskiej przypisano klasę D2 oznaczającą przekroczenie poziomu stężenia.

W 2023 r. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu opublikował na swojej stronie „Roczną ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2022”. Pod kątem ochrony zdrowia ludzi oceniono zanieczyszczenie powietrza następującymi związkami: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen, ozon, pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2,5, ołów w PM10, arsen w PM10, kadm w PM10, nikiel w PM10, benzo(a)piren B(a)P w PM10. Natomiast pod kątem ochrony roślin oceniono zanieczyszczenie następującymi związkami: dwutlenek siarki, tlenek azotu, ozon.

Pod kątem ochrony zdrowia dla strefy wielkopolskiej stwierdzono:

- klasę C oznaczającą przekroczenie poziomu dopuszczalnego oraz poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu w pyłe PM10,
- klasę A oznaczającą brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, pyłu zawieszonego PM10, pyłu zawieszonego PM2,5, ołowiu w pyłe PM10 oraz poziomów docelowych: kadmu, arsenu, niklu w pyłe PM10,
- klasę D2 ze względu na przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu.

Pod kątem ochrony roślin strefę wielkopolską, do której należy gmina Komorniki, zaliczono do klasy A ze względu na brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów dwutlenku siarki i tlenku azotu oraz brak przekroczeń docelowych poziomów ozonu. Jednakże w dodatkowej klasyfikacji dla ozonu w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego strefie wielkopolskiej przypisano klasę D2 oznaczającą przekroczenie poziomu stężenia.

Dla strefy wielkopolskiej opracowano „Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej” uchwalony uchwałą Nr IX/68/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. oraz „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej” uchwalony uchwałą Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r.

Klimat akustyczny

Na klimat akustyczny obszaru wpływa głównie komunikacja drogowa. Tuż za południową granicą obszaru przebiega autostrada A2, z węzłem Poznań Komorniki ze skrzyżowaniem z drogą wojewódzką nr 196, a kolejny z węzłów – Poznań Zachód, ze skrzyżowaniem z drogą ekspresową S5 i S11 oddalony jest o 2,5 km w kierunku zachodnim. W odległości ok. 300 m na zachód od granic opracowania znajduje się droga powiatowa nr 2387P.

W 2015 r. wykonano badania natężenia ruchu na drogach zarządzanych przez Zarząd Dróg Powiatowych w Poznaniu. W sąsiedztwie analizowanego obszaru dla drogi powiatowej nr 2387P wykonano pomiar na odcinku od Plewisk do Komornik – ul. Ks. Malinowskiego (skrzyżowanie dróg o nr 2387P i nr 2391P), na którym średniodobowy

ruch pojazdów wynosił 9 263 poj./dobę. Z kolei dla drogi powiatowej nr 2391P – ul. Polna, wykonano pomiar na odcinku od Głuchowa do Komornik, na którym średniodobowy ruch pojazdów wynosił 1 861 poj./dobę. Żaden z powyższych odcinków nie znalazł się wśród odcinków dróg powiatowych o największym natężeniu ruchu. Jednakże drogi te, mogą wpływać na klimat akustyczny.

Generalne Pomiaru Ruchu na drogach w Polsce odbywają się co 5 lat, a ich celem jest ustalenie, jaki jest rozkład natężenia ruchu na sieci dróg w kraju, z podziałem na poszczególnych zarządców. Zebrane informacje są pomocne w analizach danych dot. dróg, których nawierzchnie są najbardziej narażone na uszkodzenia, stanu środowiska naturalnego, a także bezpieczeństwa na poszczególnych trasach. Aktualnie realizowane są pomiary ruchu w ramach Generalnego Pomiaru Ruchu w 2020 roku. Ze względu na pandemię COVID-19 i wprowadzenie stanu epidemicznego w kraju pomiary pierwotnie zaplanowane na marzec i maj nie zostały przeprowadzone, a termin ich wykonania na drogach krajowych przesunięto na analogiczny okres w roku 2021. W związku z tym, wydłużeniu uległ okres na opracowanie wyników.¹

Dla autostrady A2 na odcinku pomiarowym W. POZNAŃ ZACH. /S5/ - W. POZNAŃ KOMORNIKI /UL. GŁOGOWSKA/ średni dobowy ruch roczny (SDRR) wyniósł 71 104 poj./dobę. Średni dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych (SDRR) na drogach krajowych w województwie wielkopolskim w 2020/21 roku wynosił 14 615 poj./dobę. Wynik na danym odcinku pomiarowym jest prawie pięciokrotnie wyższy niż średni dobowy ruch roczny w województwie wielkopolskim. W związku z tym droga ta ma znaczący wpływ na obszar analizowany.

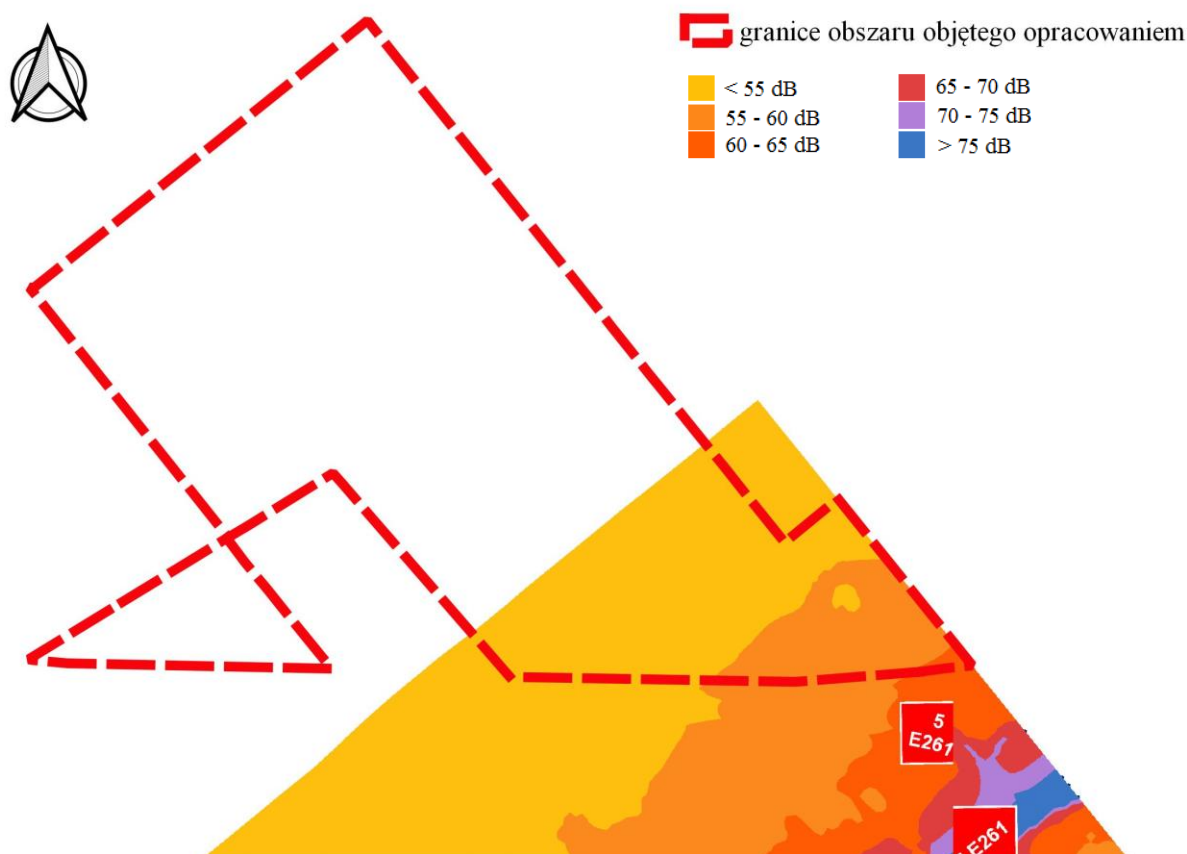
Dla drogi ekspresowej S11 na odcinku pomiarowym W. POZNAŃ DĄBRÓWKA /UL. POZNAŃSKA/ - W. POZNAŃ ZACH. /A2, S5/ średni dobowy ruch roczny (SDRR) wyniósł 46 654 poj./dobę. Średni dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych (SDRR) na drogach krajowych w województwie wielkopolskim w 2020/21 roku wynosił 14 615 poj./dobę. Wynik na danym odcinku pomiarowym jest ponad trzykrotnie wyższy niż średni dobowy ruch roczny w województwie wielkopolskim. W związku z tym droga ta ma znaczący wpływ na obszar analizowany.

Dla drogi wojewódzkiej nr 196 na odcinku pomiarowym KOMORNIKI/PRZEJŚCIE: UL. POCZTOWA/ – W. POZNAŃ KOMORNIKI (A2) średni dobowy ruch roczny (SDRR) wyniósł 21 236 poj./dobę. Średni dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych (SDRR) na drogach wojewódzkich w województwie wielkopolskim w 2020/21 roku wynosił 4 920 poj./dobę. Wynik na danym odcinku pomiarowym jest ponad czterokrotnie wyższy niż średni dobowy ruch roczny w województwie wielkopolskim. W związku z tym droga ta ma znaczący wpływ na obszar analizowany.

Mapa imisyjna dla wskaźnika L_{DWN} obrazuje stan akustyczny środowiska wyrażony wskaźnikiem L_{DWN} (...) w postaci barwnych stref, ilustrujących przedziały zakresu emisji. Mapa uwzględnia w pełnym stopniu zróżnicowanie ukształtowania terenu, stan i sposób jego zagospodarowania oraz średnie, lokalne warunki meteorologiczne mające wpływ na rozprzestrzenianie się hałasu. Wskaźnik L_{DWN} to „długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰)”.

Mapę imisyjną dla wskaźnika L_{DWN} w sąsiedztwie badanego terenu przedstawiono dla drogi wojewódzkiej nr 196. Mapa ta wykazuje, iż w południowej części obszaru długookresowy średni poziom dźwięku z tej drogi wynosi do 65 dB.

¹ <https://www.gddkia.gov.pl/pl/3959/GPR-2020>

Ryc. 5. Mapa imisyjna dla wskaźnika L_{DWN}
Źródło: www.geoportal.gov.pl – usługa WMS

Stan klimatu akustycznego na całym terenie opracowania określa się jako dość zadowalający, przy czym w części objętej immisją o wartości ponad 50dB jako niezadowalający.

Pola elektromagnetyczne

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu do 2018 roku przeprowadzał badania poziomu pól elektromagnetycznych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Badaniom podlegały m.in. stacje bazowe telefonii komórkowej czy linie i stacje elektroenergetyczne. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2007 r. poz. 1645) obowiązującym do 1 stycznia 2021 roku, monitoring pól elektroenergetycznych wykonywało się w trzyletnim cyklu pomiarowym, rocznie w 45 punktach pomiarowych. Łącznie pomiary przeprowadzane są w 135 punktach pomiarowych, które rozmieszczone są równomiernie na terenie całego województwa. Ponadto punkty lokalizowane są „w dostępnych dla ludności miejscach usytuowanych na obszarze województwa w:

- 1) centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys.;
- 2) pozostałych miastach;
- 3) na terenach wiejskich”.

W powiecie poznańskim punkty pomiarowe na terenach wiejskich usytuowane są w:

- gminie Stęszew, miejscowość Łódź, punkt nr 37,
- gminie Tarnowo Podgórne, miejscowość Tarnowo Podgórna, ul. Rokietnicka, punkt nr 88,
- gminie Mosina, miejscowość Świątniki, ul. Kórnicka 8, punkt nr 89,
- gminie Swarzędz, miejscowość Kobylnica, ul. Podgórna 13, punkt nr 125.

Najbliższe punkty znajdują się w miejscowościach Łódź i Świątniki. Pomiary dla punktu nr 37 przeprowadzono w roku 2017 oraz 2020, a dla punktu nr 89 w 2018 roku. Dla tych punktów nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego, czyli 7 V/m dla zakresu częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz. Zmierzony poziom znajdował się poniżej wartości 0,3 V/m, która to była progą czułości sondy pomiarowej.

Obecnie pomiary pól elektromagnetycznych przeprowadza Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. W roku 2019 nie przeprowadzono pomiarów na terenach wiejskich w powiecie poznańskim. W roku 2020 badania pól elektromagnetycznych przeprowadzono w punkcie nr 37. W punkcie tym nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego, czyli 7 V/m dla zakresu częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz. Zmierzony poziom znajdował się poniżej wartości 0,3 V/m, która to była progą czułości sondy pomiarowej.

Ze źródeł wynika, że zdecydowana większość wyników nie przekracza wartości 1 V/m. Ponadto wyższe wartości otrzymano w miastach, co wynika z większej ilości urządzeń wytwarzających pole elektroenergetyczne na mniejszym obszarze.

Od 1 stycznia 2021 roku obowiązuje rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Punkty pomiarowe, w których wykonuje się okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wyznacza się dla każdego województwa w ramach państwowego monitoringu środowiska dla stałej sieci monitoringu oraz dla monitoringu badawczego, w miejscach dostępnych dla ludności.

Pomiary w stałej sieci pomiarowej prowadzone są w cyklu dwuletnim. Punkty pomiarowe wyznacza się na obszarze miast: – poniżej 2 000 mieszkańców – 1 punkt pomiarowy, – w przedziale od 2 000 do 50 000 mieszkańców – 2 punkty pomiarowe, 6 – w przedziale powyżej 50 000 do 100 000 mieszkańców – 3 punkty pomiarowe, – w przedziale powyżej 100 000 do 200 000 mieszkańców – 4 punkty pomiarowe, – powyżej 200 000 mieszkańców – 4 punkty pomiarowe i 3 punkty pomiarowe na każde rozpoczęte kolejne 100 000 mieszkańców w każdym mieście. Do miast zalicza się: miasta na prawach powiatu, gminy miejskie oraz gminy miejsko-wiejskie. W gminach miejsko-wiejskich do obliczenia liczby punktów pomiarowych uwzględnia się łączną liczbę mieszkańców dla całej gminy (z miasta i obszaru wiejskiego), a punkty pomiarowe wyznacza się tylko w mieście. W ramach monitoringu badawczego wyznacza się jeden punkt pomiarowy w każdej gminie wiejskiej, dla czteroletniego cyklu pomiarowego.

Wyżej wymienione rozporządzenie określa, iż w każdym punkcie pomiarowym, ustalonym w wykonawczym programie państwowego monitoringu środowiska na dany rok kalendarzowy pomiary wykonuje się jeden raz w roku kalendarzowym, w dni robocze między godzinami 8.00 a 16.00, w sposób nieprzerwany przez 0,5 godziny, wykonując w tym czasie nie mniej niż 180 pomiarów chwilowych w równych odstępach czasu.

W myśl obowiązujących przepisów w województwie wielkopolskim wyznaczono do badań poziomów pól elektromagnetycznych 284 punkty pomiarowe: 171 punktów pomiarowych w stałej sieci monitoringu (na lata 2021–2022) oraz 113 punktów pomiarowych w monitoringu badawczym (na lata 2021–2024). W roku 2021 wykonano pomiary w 83 punktach pomiarowych PEM w ramach monitoringu stałego oraz w 29 punktach pomiarowych w ramach monitoringu badawczego.

Do końca 2019 r. dopuszczalny poziom składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego o częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz w miejscach dostępnych dla ludności określony był na poziomie 7 V/m. Obecnie poziom dopuszczalny składowej elektrycznej pola w miejscach dostępnych dla ludności dla zakresu częstotliwości objętej monitoringiem tj. od 80 MHz do 40 GHz wynosi 28 V/m do 61 V/m. Można zatem zauważyć, że od 2020 r. mamy do czynienia z wzrostem dopuszczalnych wartości poziomów PEM. W opracowaniu pt. „Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2021 w województwie wielkopolskim” wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych odniesiono do normy 28 V/m.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 17 lutego 2020 r., w celu sprawdzenia dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku wykorzystuje się pomiary wykonywane miernikiem szerokopasmowym. W ramach pomiarów wyznacza się w badanym zakresie częstotliwości wartości wskaźnikowe WME. WME oznacza wartość wskaźnikową poziomu emisji pól elektromagnetycznych dla miejsc dostępnych dla ludności dla składowej elektrycznej pola, która liczona jest na podstawie maksymalnej wartości chwilowej (E_{MAX}), uzyskanej

w trakcie pomiarów w sposób określony w cytowanym rozporządzeniu. Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku uznaje się za dotrzymane w obszarze pomiarowym, gdy żadna z wartości WME nie przekracza wartości 1.

W ramach monitoringu badawczego w roku 2021 w pobliżu analizowanego obszaru znajdują się punkty pomiarowe zlokalizowane w Dopiewie przy ul. Leśnej 42 (P_2021_GW_20) oraz w Plewiskach przy ul. Szkolnej P_2021_GW_22). W żadnym z tych punktów nie stwierdzono przekroczeń poziomu pól elektromagnetycznych.

2.7 Krajobraz przyrodniczy i kulturowy

Krajobraz jako pojęcie zostało zdefiniowane i jest wykorzystywane zarówno przez przedstawicieli nauk przyrodniczych, geograficznych, jak i architektów, w tym architektów krajobrazu.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przez krajobraz należy rozumieć „*postrzeganą przez ludzi przestrzeń, zawierającą elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowaną w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka.*”

Jedną z pierwszych definicji krajobrazu, zastosowaną wówczas do badań przyrodniczych, sformułował A. Humboldt w połowie XIX w., stwierdzając, że „*krajobraz to całościowa charakterystyka regionu Ziemi*”. Podejście to kontynuował L.S. Berg, który pół wieku później sprecyzował iż: „*krajobraz to obszar o swoistym, sobie tylko właściwym zespole podstawowych komponentów geograficznych: klimatu, rzeźby terenu, gleb, świata roślin i zwierząt*”. Natomiast C. Troll w 1939 r. definiował „*krajobraz jako całość obejmującą geosferę, biosferę i noosferę, czyli sferę rozumu, zwaną też antroposferą*” (Chmielewski 2008). Do dnia dzisiejszego definicje te ewoluowały i w zależności od dziedziny nauki są formułowane odmiennie. Geograficzne ujęcie krajobrazu przywołuje Myga-Piątek (2001), która powtarza definicję J. Kondrackiego i A. Richlinga, stwierdzającą, iż „*krajobraz to część epigeosfery stanowiąca złożony przestrzennie geokompleks o swoistej strukturze i wewnętrznych powiązaniach*”. W 2007r. Myga-Piątek próbę zdefiniowania krajobrazu podjęła z punktu widzenia geografów, stwierdzając iż „*Krajobraz kulturowy tworzy historycznie ukształtowany fragment przestrzeni geograficznej, powstały w wyniku zespolenia oddziaływań środowiskowych i kulturowych, tworzących specyficzną strukturę, która objawia się regionalną odrębnością, postrzeganą jako swoista fizjonomia. Obecna postać krajobrazu w każdym miejscu Ziemi stanowi rezultat długotrwałego rozwoju, a jego charakter (określony przez jego strukturę i funkcję) nie tworzy ostatecznego stadium, lecz reprezentuje chwilowy stan, podlegający zmianom w kolejnych epokach historycznych*” (Myga -Piątek, 2007). Podejście architektoniczne reprezentuje J. Bogdanowski, który zdefiniował iż „*Krajobraz to fizjonomia powierzchni ziemi będąca syntezą elementów przyrodniczych i działalności człowieka*” (Bogdanowski 1979). Nieco później określił iż: „*krajobraz traktowany jest jako świadectwo i „surowy weryfikator” poczynań planistyczno-przestrzennych (...)*” (J. Bogdanowski 2001). Jest to jedna z najczęściej używanych definicji. J. Bogdanowski zauważał, iż krajobraz nie jest odbierany przez człowieka, jako całość, ale poprzez wiele widoków, które mogą się znacznie różnić od siebie, w zależności np. od warunków pogodowych, pory dnia i roku. Nie zajmował się szczegółowo warunkami percepcji, ale treścią oraz formą samych widoków. (Polska 2011). Natomiast K.L. Toeplitz definiuje krajobraz w ujęciu przestrzennym jako „*oblicze powierzchni ziemi lub jej części, będące syntezą wszystkich elementów przyrodniczych (głównie rzeźby terenu, wody, warunków klimatycznych, świata roślinnego i zwierzęcego) i działalności ludzkiej, pozostających we wzajemnym stosunku i oddziaływaniu*” (Toeplitz 1969).

Można też posłużyć się definicją krajobrazu, zawartą w Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, która została podpisana we Florencji 20 października 2000r., (przez Polskę została ratyfikowana 27 września 2004 roku, weszła w życie 1 stycznia 2005r.). Europejska Konwencja Krajobrazowa definiuje krajobraz jako „*fragment powierzchni ziemi postrzegany przez ludzi, którego charakter jest wynikiem działania i interakcji czynników przyrodniczych i antropogenicznych*”.

Podsumowaniem współczesnego ujęcia krajobrazu jest określenie E. Raszei: „*Krajobraz jest bowiem w swojej istocie terminem wieloznacznym, płaszczyzną łączącą dorobek wielu dyscyplin*” (Raszeja 2013).

Obszar analizowany stanowi krajobraz antropogeniczny rolniczo - osadniczy. Brak krajobrazów naturalnych.

Dla analizy cech zachowanego krajobrazu wykorzystano metodę jednostek architektoniczno-krajobrazowych JARK wg. J. Bogdanowskiego (1999). Podstawą tej metody jest podział terenu, pod względem jego cech, którymi są:

ukształtowanie terenu, pokrycie (szata roślinna, budownictwo, ew. inżynieria, etnografia) oraz dane historyczne. Na tej podstawie wyodrębnia się obszary, zwane jednostkami. Każda z tych jednostek posiada swą charakterystykę, którą można zakodować, podając informacje ogólne i szczegółowe. Po nałożeniu na siebie otrzymanych map jednostek wydzielonych dla każdej cechy powstaje mapa jednostek architektoniczno-krajobrazowych (JARK). Mozaika obszarów JARK jest zapisem (zakodowanym cyframi) rzeczywistego, względnie obiektywnego, stanu krajobrazu. Jest to zasób krajobrazu. Po ustaleniu tego zasobu, jednostki są poddane waloryzacji. Waloryzację można przeprowadzić różnymi metodami, od najprostszycch wrażeniowych po skomplikowane punktacyjne. Wg J. Bogdanowskiego, w praktyce najlepszą metodą jest metoda hierarchiczna, polegająca na przyporządkowaniu każdej jednostki do typu krajobrazu. Ponadto należy określić wartość elementów w obrębie jednostek, a odpowiednie zagęszczenie elementów w obrębie jednostki krajobrazowej o określonym dla niej znaczeniu umożliwia ocenę danego obszaru wg przyjętej skali, np. jako specjalnie wartościowego, eksponowanego, zdegradowanego. (Bogdanowski 1999r.).

Po wykonaniu wyżej określonych prac, obszary planu wraz z otaczającymi terenami zainwestowanymi zakwalifikowano do jednej jednostki architektoniczno-krajobrazowej.

Zasoby krajobrazu tworzą elementy przyrodnicze oraz elementy kulturowe.

Elementy przyrodnicze występujące na obszarze badań to:

1. ukształtowanie terenu: teren nizinny
2. pokrycie terenu: pola uprawne, utwardzone drogi, tereny zabudowane z towarzyszącą infrastrukturą.

Elementy kulturowe to istniejące budynki wraz z towarzyszącymi im budowlami i uzbrojeniem terenu.

Brak otwarc widokowych i dominant przestrzennych. Elementem degradującym jest autostrada, wraz z infrastrukturą jej towarzyszącą np. ogrodzenia, nasypy. Zabudowa przemysłowa istniejąca na obszarze planu, czy też w sąsiedztwie stanowi typowe zagospodarowanie przedmieść wielkomiejskich. Tutaj, w dużej mierze, w sąsiedztwie znajdują się centra magazynowe i logistyczne, jedynie na północ od obszaru analizowanego znajduje się zabudowa mieszkaniowa usytuowana w Plewiskach. Tuż za południową granicą obszaru przebiega autostrada A2, z węzłem Poznań Komorniki ze skrzyżowaniem z drogą wojewódzką nr 196, a kolejny z węzłów – Poznań Zachód, ze skrzyżowaniem z drogą ekspresową S5 i S11 oddalony jest o 2,5 km w kierunku zachodnim.

Na obszarze objętym projektem planu występują stanowiska archeologiczne, które są wpisane do gminnej ewidencji zabytków pod nr AZP 53-26/124, AZP 53-26/226, AZP 53-26/247. Stanowiska te są terenowymi pozostałościami pradziejowego i historycznego osadnictwa, które podlegają ochronie i opiece konserwatorskiej bez względu na stan zachowania zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840).

Zgodnie z uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego Nr LI/1000/23 z 27 marca 2023 roku w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego, obszar planu został zakwalifikowany jako:

- ID2349
- kod podtypu 6E,
- typ krajobrazu: wiejskie,,
- podtyp: z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk,
- krajobraz priorytetowy: nie.

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

FOLDER D / D_1

Karta oceny krajobrazu

Kod krajobrazu	30-315.59-129	
Typ krajobrazu	7 - Mozaikowe	
Podtyp krajobrazu	7b - Podmiejskie	
Data oceny	Grudzień 2020	
Autorzy oceny	J.Kamiński, A.Podgórska, C.Rozak	
	Stan zachowania lub wykształcenia	Wskazania do typowania krajobrazu priorytetowego (TAK)/ (NIE)
Cechy analityczne - charakterystyczne typologicznie		
A6A	II	NIE
A10A	III	NIE
Cechy analityczne - unikatowe		
-	-	
Cechy syntetyczne		
Tradycja	II	NIE
Wyznaczenie krajobrazu priorytetowego	Kryterium	Wskazanie
	unikatowość występowania	NIE
	reprezentatywność	NIE
	ważność krajobrazu	NIE
	dotychczasowa ochrona prawna	NIE
Ocena końcowa i wskazanie krajobrazu priorytetowego		NIE

Ryc. 3. Wypis dla ID2584 z uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego Nr LI/1000/23 z 27 marca 2023 roku w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego - część D_1 Krajobrazu Pozostałe Źródło: <https://wbppoznan.pl/Audytkrajobrazowy/SIP/index.html>

Dokumentacja fotograficzna terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz sąsiedztwa

Źródło: opracowanie własne

2.8 Fauna i flora, różnorodność biologiczna

Na przedmiotowym obszarze, zgodnie z mapą różnicowania typologicznego krajobrazów roślinnych Polski i niektórych terenów ościennych Matuszkiewicza, występuje krajobraz łąk ze zdecydowaną dominacją siedlisk łąk zaliczany do krajobrazów eutroficznych lasów liściastych.

Teren objęty projektem planu stanowi głównie obszar niezabudowany, użytkowany rolniczo. Grunty one charakteryzują się ujednoliconą i uproszczoną strukturą gatunkową roślin. W sąsiedztwie terenu opracowania przepływa rzeka Wirynka.

Na terenie gminy występują takie gatunki zwierząt jak zając szarak, lis, dzik, jeleń szlachetny i sarna.

W związku z aktualnym sposobem użytkowania terenu opracowania, a przede wszystkim jego sąsiadującą zabudową oraz sąsiedztwem autostrady, na obszarze objętym projektem planu mogą występować gatunki zwierząt spotykane na terenie całej gminy, m.in. zając szarak czy lis, jednakże różnorodność biologiczna na terenie opracowania jest mało zróżnicowana.

Na obszarze analizy nie występują tereny szczególnie cenne przyrodniczo lub chronione, w tym nie stwierdzono obiektów chronionych oraz gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową, wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, rozporządzeniu

Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin oraz rozporządzeniu Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów, a także gatunków z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22.7.1992, str. 7) — tzw. Dyrektywy Siedliskowej oraz gatunków zagrożonych wyginięciem (np. znajdujące się na krajowej bądź regionalnej czerwonej liście) lub rzadkie.

Podsumowując, różnorodność biologiczna na terenie opracowania jest mało zróżnicowana.

2.9 Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu planu

Obszar opracowania zlokalizowany jest na terenie wiejskim na obszarze aglomeracji poznańskiej, co sprawia, że na tym terenie zachodzą przemiany antropogeniczne.

Na obszarze analizowanym obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w południowej części Plewisk, pomiędzy zabudową mieszkaniową, a autostradą A-2 - Uchwała Rady Gminy Komorniki Nr XXXV/243/98 z dnia 30 marca 1998 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Poznańskiego Nr 13 z 1998 r., poz. 131), częściowo zmieniony uchwałą Rady Gminy Komorniki Nr XLII/255/2005 z dnia 12 grudnia 2005r. (Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego Nr 11 z 2006 r., poz. 243) w sprawie częściowej zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w południowej części Plewisk, pomiędzy zabudową mieszkaniową, a autostradą A-2. Obszary planu przeznaczone są pod tereny działalności gospodarczej, AG, zieleni izolacyjnej, ZI, tereny komunikacji oraz teren trafostacji (E).

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu na analizowanym obszarze mogą zostać posadowione nowe budynki, tak jak na terenach sąsiednich, na podstawie ww. planu miejscowego.

Ze względu na ustalone planem wysokości zabudowy, brak parametru minimalnej ilości miejsc postojowych dla samochodów, ocenia się iż zagospodarowanie na podstawie obowiązującego planu będzie niekorzystne dla przestrzeni, zbyt intensywne, zwłaszcza w części północnej, w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej. Możliwa intensyfikacja procesów urbanizacyjnych może wiązać się ze znaczącym zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej, na korzyść powierzchni utwardzonej, w części podlegającej trwałej zabudowie. W wyniku tego powstaną nowe grunty, składające się z przemieszanych składników mineralnych rodzimych i sztucznych, zaliczane do gruntów nasypanych.

Intensyfikacja zabudowy może mieć wpływ nie tylko na przekształcenie profilu glebowego ale i stan lokalnego klimatu czy też obniżenie się poziomu wód gruntowych.

Pomimo obowiązującego planu, badany obszar użytkowany jest rolniczo. W wyniku przeprowadzanych zabiegów rolniczych mogą zachodzić niekorzystne zmiany w środowisku. Postępująca chemizacja rolnictwa i niewłaściwe, nadmierne stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin będzie powodować zakwaszanie gleb, co z kolei prowadzi do pogorszenia ich właściwości chemicznych i fizycznych. Niekorzystne oddziaływanie nie dotyczy tylko gleb, ale także wód. Wymywanie nawozów sztucznych i pestycydów będzie skutkowało zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych. Prowadzić może także do eutrofizacji wód. Wykorzystanie rolnicze gruntów wpływa również na erozję gleb. Erozji wietrznej zapobiegać będzie można poprzez tworzenie osłon przed wiatrem na polach uprawnych, czyli tworzenie miedzi i zadrzewień śródpolnych, np. rzędowych, pasowych czy kępowych. Natomiast intensywne użytkowanie ciężkich pojazdów rolniczych prowadzi do utwardzenia pokrywy glebowej.

Bezpośrednie sąsiedztwo analizowanego terenu jest w części zabudowane, zatem na tym terenie zachodzą już przemiany antropogeniczne. Ze względu na parametry kształtujące przestrzeń w obowiązującym planie lub niewystarczające zapisy obowiązującego planu, charakter potencjalnych zmian oceniony został jako potencjalnie niekorzystny dla środowiska.

3. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Nie przewiduje się, by teren projektu planu był objęty przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, zatem odstąpiono od określenia istniejącego stanu środowiska dla obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

4. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA, W TYM OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE PRAWNEJ

Na terenie objętym projektem zidentyfikowano następujące istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń przedmiotowego dokumentu:

- zły stan JCWP o nazwie Wiryńka (PLRW600017185729).

Na przedmiotowym obszarze nie występują obszarowe formy ochrony przyrody, które podlegają ochronie zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Jednakże, w sąsiedztwie znajdują się takie formy jak: otulina Wielkopolskiego Parku Narodowego, obszar chronionego krajobrazu „Dolina rzeki Wiryńki”, obszar Natura 2000 – Obszary Specjalnej Ochrony „Ostoja Rogalińska” PLB300017 i obszar Natura 2000 mający znaczenie dla Wspólnoty „Ostoja Wielkopolska” PLH300010.

Z uwagi na bliskie sąsiedztwo obszarów chronionych, należy podejmować takie działania, które nie będą negatywnie na nie wpływać. Ustalenie projektu planu nie będą miały wpływu na sąsiadujące ww. tereny chronione.

Problemem dla środowiska, związanym z aktualnym zagospodarowaniem terenu, jest sposób prowadzenia gospodarki rolnej na polach uprawnych. Stosowanie w nadmiernej ilości środków ochrony roślin i nawozów wpływa negatywnie na jakość wód podziemnych i powierzchniowych. Należy ograniczać ich wykorzystywanie. Działania mechaniczne powodują zmianę ułożenia warstw podłoża, zmianę składu chemicznego gruntów oraz ich właściwości fizycznych. W wyniku tego powstaną nowe grunty, składające się z przemieszanych składników mineralnych rodzimych i sztucznych, zaliczane do gruntów nasypowych.

Z kolei nadmierna ilość powierzchni przekształconych: zabudowanych i utwardzonych skutkuje przyspieszonym odpływem wód z obszaru analizy oraz obniżeniem ewapotranspiracji.

Kolejnym zagrożeniem jest hałas i zanieczyszczenia pochodzące z dróg. Hałas generowany przez przejeżdżające pojazdy wpływa negatywnie na klimat akustyczny. Emisja spalin powoduje zanieczyszczenie środowiska i wpływa na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego.

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Projekt planu jest zgodny z zasadami i celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Szczebel międzynarodowy

Do ważnych dokumentów traktujących o ochronie środowiska o randze międzynarodowej, istotnymi z punktu widzenia projektu planu, są konwencje międzynarodowe:

- Konwencja o Różnorodności Biologicznej sporządzona w Rio de Janeiro w dnia 5 czerwca 1992 roku (Dz.U. 2002 Nr 184 poz. 1532) w czasie tzw. Szczytu Ziemi. Art. 1 Konwencji wymienia cele dokumentu, do których należą m.in. ochrona różnorodności biologicznej oraz zrównoważone użytkowanie jej elementów. W art. 6 Konwencji wskazano,

że strona ratyfikująca: „opracowuje krajowe strategie, plany lub programy dotyczące ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej bądź dostosowuje w tym celu istniejące strategie, plany lub programy, które odzwierciedlają, inter alia, działania przewidziane w niniejszej konwencji, właściwe dla danej Umawiającej się Strony”. Art. 14. wskazuje, że każda ze stron ratyfikujących konwencję: „wprowadza odpowiednie procedury wymagające wykonania oceny oddziaływania na środowisko proponowanych projektów, które mogą mieć istotne negatywne skutki dla różnorodności biologicznej, w celu uniknięcia lub zmniejszenia takich skutków, oraz tam, gdzie to jest właściwe, pozwala na udział społeczności w tych procedurach”. Ponadto w 2010 r. zostały przyjęte tzw. cele z Aichi, wśród których wymienia się m.in. zahamowanie utraty siedlisk naturalnych i ograniczenie zanieczyszczeń.

- Konwencja w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza na dalekie odległości (Konwencja Genewska) sporządzona w Genewie dnia 13 listopada 1979 roku (Dz. U. z 1985 r., Nr 60, poz. 311). Jej celem jest ochrona człowieka i jego środowiska przed zanieczyszczeniami powietrza atmosferycznego i dążenie do ograniczenia i stopniowego zmniejszenia i zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza, z uwzględnieniem transgranicznych zanieczyszczeń na dalekie odległości. Państwa ratyfikujące tę konwencję zobowiązane są do wymiany informacji, konsultacji, prowadzenia badań i monitoringu, co pozwoli na rozwój polityki i strategii służących do zwalczania emisji zanieczyszczeń powietrza.
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Konwencja klimatyczna) podpisana na tzw. Szczycie Ziemi w 1992 r. w Rio de Janeiro (Dz. U. z 1996 r., Nr 53, poz. 238). Celem tej konwencji jest zapobieganie kolejnym zmianom klimatu, głównie poprzez zachowanie stabilizacji gazów cieplarnianych, dlatego konwencja ta nakłada redukcję emisji gazów cieplarnianych do atmosfery by zahamować tempo globalnego ocieplenia się klimatu wywołanego czynnikami antropogenicznymi. Uzupełnieniem konwencji jest protokół z Kioto sporządzony w 1997 r.,
- Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz.U. 2006, poz. 98). Zapisy projektu planu uwzględniają wymagania ochrony środowiska. Do zrównoważonego użytkowania elementów środowiska i ograniczania zanieczyszczeń przyczyniają się zapisy dotyczące wykorzystania odnawialnych źródeł energii, ochrony powierzchni ziemi, powietrza i wód

Zapisy projektu planu uwzględniają wymagania ochrony środowiska. Do zrównoważonego użytkowania elementów środowiska i ograniczania zanieczyszczeń przyczyniają się zapisy dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, a także ustalony sposób zaopatrzenia w ciepło i energię elektryczną, w tym zapisy o wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii oraz zakaz stosowania w nowo budowanych budynkach pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe.

W projekcie planu w zakresie:

- odprowadzania ścieków komunalnych: „do sieci kanalizacji sanitarnej”,
- odprowadzania wód opadowych i roztopowych: „zgodnie z przepisami odrębnymi”,
- zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, do celów przeciwpożarowych: „z sieci wodociągowej,
- zaopatrzenia w energię elektryczną: „z sieci energetycznej” oraz „z odnawialnych źródeł energii (...)”,
- zaopatrzenia w ciepło: „zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym: ze spalania paliwa ciekłego, gazowego, lub stałego za pomocą urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności cieplnej i niskiej emisji zanieczyszczeń, z odnawialnych źródeł energii (...)”,
- zaopatrzenie w paliwo gazowe zgodnie z ustaleniami planu możliwe jest wyłącznie „z sieci gazowe, z dopuszczeniem indywidualnych rozwiązań jak zbiorniki na gaz ziemny,”.

Szczebel wspólnotowy

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej spowodowało konieczność dostosowania prawa polskiego do prawa unijnego. Wspólnoty Europejskie ochronę środowiska z Traktatem z Maastricht włączyły do stałych zadań, dla których określone zostały cele działań zapobiegawczych i regulujących. Prawo Unii Europejskiej obejmuje kilkaset aktów prawnych, w tym m.in. dyrektywy, rozporządzenia regulujące ochronę środowiska. Najważniejszymi dokumentami na tym szczeblu są m.in.:

- dyrektywa Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, tzw. dyrektywa ptasia (celem jest ochrona wszystkich gatunków ptactwa występujących naturalnie w stanie dzikim na terenie Unii Europejskiej, a także gospodarowanie tymi gatunkami, kontrola tych gatunków oraz ustalenie reguł ich eksploatacji) oraz dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, tzw. dyrektywa siedliskowa (celem jest wspieranie zachowania różnorodności biologicznej przy zachowaniu wymagań gospodarczych, społecznych, kulturowych i regionalnych) – ważne z punktu widzenia projektowanego dokumentu ze względu na występowanie w sąsiedztwie obszarów Natura 2000: Obszary Specjalnej Ochrony „Ostoja Rogalińska” PLB300017 i Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Ostoja Wielkopolska” PLH300010,
- dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej i dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu. Celem pierwszej z nich jest ustalenie ram ochrony śródlądowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych i wód podziemnych. Druga jest uzupełnieniem pierwszej i ustanawia szczególne środki w celu zapobiegania i ochrony przed zanieczyszczeniami wód podziemnych, o których mowa w art. 17 ust 1 i 2 dyrektywy 2000/60/WE – ważna z punktu widzenia projektowanego dokumentu ze względu na przepływający w sąsiedztwie ciek wodny. Jej celem jest zapobieganie i ochrona przed zanieczyszczeniem wód podziemnych.

Innymi dokumentami o randze wspólnotowej, które formułują cele ochrony środowiska są Dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG), która nakłada na kraje UE wymóg wyposażenia aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych oraz Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (Dz. Urz. UE L 152 z 11.06.2008), która ustanawia cele jakości powietrza, której celem jest m.in. zachowanie jakości powietrza na obszarach o dobrej jakości i poprawę w pozostałych obszarach. Cele te realizowane są w projekcie planu poprzez ustalenie dotyczące zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe w nowo wybudowanych budynkach oraz dopuszczenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisów odrębnych.

Szczebel krajowy, regionalny i lokalny

Cele ustanowione w dokumentach krajowych, regionalnych i lokalnych są zgodne z celami określonymi w dokumentach, wymienionych wyżej, ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym. Istotnymi dla projektu planu dokumentami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi są:

- Plan zagospodarowania wodami dorzecza Odry (Dz.U. 2023 poz. 335),
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020),
- Program ochrony środowiska województwa wielkopolskiego do roku 2030,
- Program ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2025,
- Programem Ochrony Środowiska dla gminy Komorniki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024.

Plan zagospodarowania wodami dorzecza Odry stanowi podstawowy dokument planistyczny w zakresie gospodarowania wodami. Zgodnie z informacjami zamieszczonymi na stronie PGW Wody Polskie: <http://wody.gov.pl> trwają prace nad opracowywaniem II aktualizacji planów gospodarowania wodami (II aPGW). Zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną II aPGW powinna nastąpić do 22 grudnia 2022 r. Celem środowiskowym wyznaczonym dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny, a w zakresie elementów hydromorfologicznych jest dobry stan tych elementów, czyli II klasa. Jeśli JCWP osiągają bardzo dobry stan ekologiczny, celem środowiskowym jest utrzymanie oceny na poziomie I klasy. Celami środowiskowymi ustalonymi dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), zgodnie z ustawą Prawo wodne, są:

- a) zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;

- b) zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- c) ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Zatem, celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny wód podziemnych.

Zgodnie z art. 56, 57 i 59 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne:

„Art. 56. Celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione jest ochrona oraz poprawa ich stanu ekologicznego i stanu chemicznego, tak aby osiągnąć co najmniej dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny wód powierzchniowych, a także zapobieganie pogorszeniu ich stanu ekologicznego i stanu chemicznego.

Art. 57. Celem środowiskowym dla sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona tych wód oraz poprawa ich potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, tak aby osiągnąć co najmniej dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny wód powierzchniowych, a także zapobieganie pogorszeniu ich potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. (...)

Art. 59. Celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych jest:

- a) zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- b) zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- c) ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.”

W rozdziale 2.4 zostały określone cele środowiskowe dla JCW znajdujących się na obszarze opracowania. Cele te zostały uwzględnione w projekcie planu poprzez zapisy dotyczące zachowanie powierzchni biologicznie czynnej oraz stref zieleni krajobrazowej.

Głównym celem „Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Celem ochrony środowiska zawartym w tym dokumencie jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska. Realizacja tego celu w projekcie planu następuje poprzez opisane powyżej zapisy dotyczące powierzchni biologicznie czynnej oraz stref zieleni krajobrazowej oraz możliwość wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

W „Programie ochrony środowiska województwa wielkopolskiego do 2030” wyznaczono cele i kierunki ochrony środowiska na terenie województwa, dla takich obszarów interwencji jak:

- ochrona klimatu i jakości powietrza (celem jest osiągnięcie dobrej jakości powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm w strefach, adaptacja do zmian klimatu i ograniczenie emisji gazów cieplarnianych),
- zagrożenie hałasem (celem jest osiągnięcie dobrego stanu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu i zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas),
- pola elektromagnetyczne (celem jest utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych),
- gospodarowanie wodami (celem jest: zwiększenie retencji wodnej województwa, racjonalizacja i ograniczenie zużycia wody, przeciwdziałanie skutkom suszy oraz osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód),
- gospodarka wodno-ściekowa (celem jest poprawa jakości wody i wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich),
- zasoby geologiczne (celem jest ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas wydobycia kopalin oraz rekultywacja terenów poeksploatacyjnych),
- gleby (celem jest ochrona gleb przed degradacją, utrzymanie dobrej jakości gleb oraz rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych),

- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (celem jest redukcja ilości wytwarzanych odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania oraz ograniczenie nielegalnego obrotu odpadami),
- zasoby przyrodnicze (celem jest zwiększenie lesistości województwa i zachowanie dobrego stanu terenów leśnych oraz zachowanie różnorodności biologicznej),
- zagrożenie poważnymi awariami (celem jest brak incydentów o znamionach poważnych awarii).

Poza głównymi obszarami interwencji w strategii ochrony środowiska uwzględniono również zagadnienia horyzontalne tj. działania edukacyjne (celem jest świadome ekologiczne społeczeństwo) oraz monitoring środowiska (celem jest zapewnienie aktualnych i wiarygodnych informacji o stanie środowiska).

Cele ochrony środowiska wyznaczone w „Programie ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2025” oraz w „Programie Ochrony Środowiska dla gminy Komorniki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024” określono w rozdziale 1.5.

Projekt planu uwzględnia cele zawarte w wyżej wymienionych dokumentach wyznaczone w zakresie ochrony klimatu i jakości środowiska, zagrożenia hałasem, pól elektromagnetycznych, gospodarowania wodami, gospodarki wodno-ściekowej, gleb i zasobów przyrodniczych. Cele te w projekcie planu uwzględnione zostały poprzez zapisy dotyczące m.in.:

- gromadzenia i dalszego zagospodarowania odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy oraz przepisami odrębnymi,
- dopuszczenie zagospodarowania mas ziemnych powstałych podczas prowadzenia robót budowlanych na działce budowlanej lub ich wywóz zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zakaz realizacji nowych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego,
- nakazu zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,
- ochronę powierzchni ziemi, powietrza i wód zgodnie z przepisami odrębnymi,
- odprowadzania wód opadowych i roztopowych,
- zaopatrzenia w energię elektryczną,
- dopuszczenia zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepło z wykorzystywania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii.

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

6.1 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i glebę

Pomimo obowiązujących planów miejscowych przeznaczających przedmiotowy teren na cele zabudowy, grunty objęte analizą są w dużej mierze użytkowane rolniczo, jedynie w części usytuowana jest zabudowa. W bezpośrednim sąsiedztwie omawianego terenu występuje zabudowa przemysłowo-magazynowa i usługowa. W związku z powyższym gleby częściowo uległy już przekształceniom antropogenicznym. Kontynuacja prac budowlanych na tym terenie spowoduje dalsze przekształcenia gleby. Działania mechaniczne spowodują zmianę ułożenia warstw podłoża, zmianę składu chemicznego gruntów oraz ich właściwości fizycznych. W wyniku tego powstaną nowe grunty, składające się z przemieszanych składników mineralnych rodzimych i sztucznych, zaliczane do gruntów nasypowych. W wyniku realizacji zabudowań oraz utwardzania terenu, zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Nastąpi również trwałe przekształcenie struktury gruntu do głębokości wykonania wykopów pod budynki i infrastrukturę techniczną. W wyniku realizacji kondygnacji podziemnej nastąpi również oddziaływanie na środowisko gruntowe. Będzie to oddziaływanie negatywne, a związane będzie m.in. ze zmianami w powierzchni ziemi, które powstaną w wyniku prac ziemnych związanych z wykonaniem wykopów oraz budową fundamentów budynków. Wykonanie fundamentów i wykopów na cele

realizacji kondygnacji podziemnej będzie wiązać się z umieszczeniem w glebie elementów konstrukcji budowlanych i materiałów budowlanych.

Podczas realizacji postanowień projektu planu mogą wystąpić zanieczyszczenia gleb. Są one związane z nieodpowiednim gromadzeniem odpadów, w tym przeładunek złomu lub odpadów może prowadzić do zanieczyszczenia gleby poprzez wycieki substancji chemicznych, metali ciężkich lub innych substancji szkodliwych. To może negatywnie wpłynąć na zdolność gleby do uprawy roślin, a także spowodować migrację zanieczyszczeń do wód gruntowych.

Projekt planu dopuszcza dwa sposoby zagospodarowania mas ziemnych powstałych podczas robót budowlanych. Jednym z nich jest zagospodarowanie ich na działce budowlanej, natomiast drugim ze sposobów jest ich wywóz m. in. zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

W projekcie planu ustalono „ochronę powierzchni ziemi, powietrza i wód, zgodnie z przepisami odrębnymi”. Przepisami odrębnymi w zakresie ochrony powierzchni ziemi, powietrza i wód jest:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.
- ustawa z dnia 16 kwietnia 200 r. o ochronie przyrody
- ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze.

Nie przewiduje się by realizacja ustaleń planu przyczyniła się do skumulowania oddziaływania na powierzchnię ziemi i gleby. Oddziaływania obejmie część terenu inwestycji, zgodnie z ustalonymi wskaźnikami.

6.2 Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Na kształtowanie się zasobów wodnych, powierzchniowych i podziemnych, na terenie powiatu poznańskiego jak i gminy Komorniki mają uwarunkowania przyrodnicze. Obszar gminy charakteryzuje się niską roczną sumą opadów (około 500 mm) i wzrostem temperatury, co powoduje zwiększenie się ewapotranspiracji, co z kolei powoduje występowanie zjawiska suszy. W związku z opisanymi warunkami zasobność wodna cieków wodnych na terenie gminy jest niska.

Ze względu na położenie w granicach miejscowości, w sąsiedztwie istniejącej, intensywnej zabudowy oraz zabudowy istniejącej na badanym obszarze, teren ten ulega zmianom antropogenicznym. W wyniku ustaleń projektu planu będą postępować dalsze zmiany antropogeniczne, powstaną m.in. nowe powierzchnie utwardzone i zabudowane. Nowe powierzchnie zabudowane i utwardzone, a więc nieprzepuszczalne oznaczają przyspieszony odpływ wód z obszaru analizy oraz obniżenie ewapotranspiracji. Aby ograniczyć negatywne oddziaływanie, zapisy projektu planu zachowują minimalne warunki gospodarki wodnej obszarów zurbanizowanych, wynikające z przepisów odrębnych, w tym obowiązek zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

Nieprawidłowy lub niekontrolowany przeładunek odpadów może prowadzić do zanieczyszczenia wód powierzchniowych. Wycieki z odpadów mogą zawierać substancje chemiczne, które są toksyczne dla organizmów wodnych i mogą zakłócać całe ekosystemy rzeczne. Z tego powodu istotne jest ograniczenie gospodarowania odpadami tylko do ich przeładunku, bez zbierania, magazynowania lub składowania.

W przypadku prowadzenia robót dla nowego zagospodarowania, zagrożenie może pojawić się na etapie prowadzenia prac ziemno-budowlanych. W trakcie pracy sprzętu budowlanego istnieje ryzyko występowania wycieków różnych płynów eksploatacyjnych. Potencjalnym zagrożeniem dla jakości wód są paliwa i materiały poeksploatacyjne, które w kontakcie z wodą mogą powodować lokalne pogorszenie jej stanu. W celu ograniczenia niekorzystnego wpływu na wody zaleca się składowanie niezbędnych materiałów i maszyn do budowy, w odległości od wód zapewniającej ich ochronę. Należy zabezpieczyć grunt, stanowiący zaplecze budowy, przed ewentualnymi wyciekami z maszyn, ponieważ mogą one spowodować zanieczyszczenie wód i gleby. Prace należy wykonywać poza sezonem wegetacyjnym roślin i sezonem rozrodczym zwierząt.

W projekcie miejscowego planu uwzględniono możliwość realizacji jednej kondygnacji podziemnej. Realizacja kondygnacji podziemnej spowoduje naruszenie warunków gruntowych wód podziemnych, jednakże nie przyczyni się to do znaczących przekształceń, które mogłyby powodować zagrożenie dla środowiska. Warunki hydrogeologiczne wskazują

na prawdopodobne wystąpienie sytuacji, że zwierciadło wód gruntowych znajdzie się na poziomie posadowienia kondygnacji podziemnej. Na analizowanym terenie wody podziemne pierwszego poziomu występują na głębokości ok. 2 m - 1 m. W związku z tym, na etapie realizacji tych kondygnacji mogą występować tymczasowe zmiany stosunków wodnych. Jednakże po zakończeniu etapu budowy stosunki te powinny wrócić do stanu z przed prac budowlanych. W celu zmniejszenia ingerencji w środowisko gruntowo-wodne w przypadku realizacji kondygnacji podziemnych zaleca się wykonanie dokumentacji geologiczno-inżynierskiej z elementami badań hydrogeologicznych, a na etapie budowy zaleca się stosowanie technologii, które nie wymagają stosowania odwodnień (np. technologia ścian szczelinowych). Dla uniknięcia negatywnego wpływu na jakość wód podziemnych i gruntów, w trakcie prac budowlanych zaleca się stosowanie maszyn, pojazdów i urządzeń w dobrym stanie technicznym oraz stały nadzór nad prowadzonymi pracami budowlanymi. Nie stwierdza się znaczącego, negatywnego oddziaływania realizacji kondygnacji podziemnej na środowisko gruntowo-wodne, dlatego w projekcie planu pozostawiono dopuszczenie jej realizacji.

Ustalenia projektu planu będą miały wpływ na środowisko gruntowo-wodne. Realizacja ustaleń planu spowoduje budowę nowych budynków, co spowoduje zwiększenie powierzchni zabudowanych i utwardzonych, a to z kolei przyczyni się do zaburzenia cyklu hydrologicznego. W wyniku ustaleń planu skuteczność i wydajność istniejących systemów melioracyjnych może ulec zmianie, stąd zawarto zapis o nakazie zachowania oraz dopuszczenie budowy, przebudowy przełożenia lub zastosowania innych rozwiązań zastępczych. Przekształcenie stosunków wodnych poprzez zabudowanie gruntów i stworzenie powierzchni nieprzepuszczalnych może nastąpić zbieranie się wody na powierzchni ziemi i niewielki (lub brak) odpływ wody, a w przypadku występowania nawałnych deszczy może skutkować lokalnymi podtopieniami. Zatem aby uniknąć takich sytuacji koniecznym będzie zadbanie o odpowiednią meliorację gruntów, zwłaszcza dla sytuacji wystąpienia nawałnych deszczy skutkujących możliwością wystąpienia lokalnych podtopień.

Projekt miejscowego planu zakłada powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci oraz dopuszcza roboty budowlane dla uzbrojenia terenów, w tym w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym w szczególności sieci: wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, ciepłowniczej, elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej, teleinformatycznej.

Zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz do celów przeciwpożarowych odbywać się będzie z sieci wodociągowej. W zakresie gromadzenia ścieków komunalnych w sąsiedztwie istnieje sieć kanalizacji sanitarnej. W związku z tym ustalenia planu w części dotyczącej zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzenia ścieków komunalnych nie będą oddziaływać na wody powierzchniowe i podziemne.

Z punktu widzenia gospodarki wodnej istotne znaczenia ma zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych, które będzie następować zgodnie z przepisami odrębnymi, co sprzyjać będzie realizacji rozmaitych sposobów zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, w tym nowoczesnych rozwiązań. Zatem, możliwe jest odprowadzenie do sieci kanalizacji deszczowej, natomiast w przypadku braku możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej, w sposób zgodny z przepisami odrębnymi, czyli art. 28 pkt. 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie: „*W przypadku budynków niskich lub budynków, dla których nie ma możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych*”. W sąsiedztwie omawianego obszaru istnieje sieć kanalizacji deszczowej, zatem jest możliwość podłączenia do sieci kanalizacji deszczowej, np. terenów dróg czy innych terenów utwardzonych.

Obecnie kierunkiem, w jakim podążają współczesne obszary zurbanizowane jest odzyskiwanie przestrzeni zabudowanych dla wody i zieleni. Miasto ma stać się tzw. sponge city – miastem gąbką. Koncepcja ta polega na tym, że miasto ma działać jak gąbka – pochłaniać wodę. Zatrzymana woda powinna zostać oczyszczona i wtórnie wykorzystana. Wody opadowe mogą być wykorzystywane np. jako woda do podlewania zieleni. Sposobami na zagospodarowanie są zbiorniki retencyjne i zielone dachy. Innymi rozwiązaniami są np. ogrody deszczowe i place wodne.

Każde rozwiązanie realizowane jako działanie zwiększające retencję na obszarach miejskich w ramach rozwoju niebiesko-zielonej infrastruktury będzie możliwe na obszarze planu. *Niebiesko-zielona infrastruktura to rozwiązania oparte na przyrodzie w celu uzyskania korzyści ekonomicznych, gospodarczych i społecznych. Do niebiesko-zielonej*

infrastruktury zaliczyć można: stawy retencyjne, niecki, zbiorniki, rowy bioretencyjne, rowy infiltracyjne, ogrody deszczowe, zielone przystanki, dachy, fasady i ściany, nawierzchnie przepuszczalne, podłoża strukturalne, tereny zielone i mokradłowe itp.²

Rozwiązania te sprawiają, że wody opadowe i roztopowe są zatrzymywane na terenie, a dzięki spływowi przez trawy, są naturalnie oczyszczane na miejscu, a tempo ich spływu do odbiornika zostaje spowolnione.

Należy dążyć do przyjęcia rozwiązań wodami opadowymi by zatrzymywać wody opadowe i roztopowe gdyż poprawi to bilans ilościowy wody w skali roku hydrologicznego, co przy obniżaniu się poziomu wód gruntowych może być rozwiązaniem korzystnym. Natomiast odprowadzenie wód opadowych do kanalizacji z całej powierzchni objętej planem może wpłynąć ujemnie na zasoby ilościowe wód opadowych i roztopowych. Brak retencji wód co przy obniżaniu się poziomu wód gruntowych nie jest rozwiązaniem korzystnym. Dla sytuacji ekstremalnych przy deszczach nawalnych, wskazane rozwiązanie gospodarki wodnej ocenia się jako prawidłowe, aby zapewnić bezpieczeństwo użytkownikom terenu i środowisku (ochrona przed nadmiernymi spływami powierzchniowymi, wymywanie i obsuwanie się skarp). Przyjęte ustalenie pozwala na działania dwojakiego rodzaju, dlatego ocenia się je jako korzystne dla środowiska.

Przyjęte rozwiązania wodami opadowymi w przypadku zagospodarowania na terenie inwestycji będą sprzyjać ich zatrzymywaniu i podnoszeniu się poziomu wód gruntowych, zwłaszcza w porach roku o dużym opadzie. Jako że przepisy dopuszczają rozwiązania mające na celu zatrzymanie wody na terenie i jej wykorzystanie w okresach suszy to w skali roku hydrologicznego, bilans ilościowy pozostanie na tym samym poziomie, ewentualnie z nadwyżką, co przy obniżaniu się poziomu wód gruntowych może być rozwiązaniem korzystnym.

Natomiast odprowadzenie wód opadowych do kanalizacji może wpłynąć ujemnie na zasoby ilościowe wód opadowych i roztopowych. Brak retencji wód co przy obniżaniu się poziomu wód gruntowych nie jest rozwiązaniem korzystnym. Dla przedmiotowego terenu istotne jest iż jest zachowanie naturalnych obniżzeń terenu z zakazem ich zabudowy oraz wyznaczenie powierzchni biologicznie czynnych. Zatem powierzchnia terenu, na której możliwa jest retencja, jest prawie nieograniczona. Dla sytuacji ekstremalnych przy deszczach nawalnych, wskazane rozwiązanie gospodarki wodnej ocenia się jako prawidłowe, aby zapewnić bezpieczeństwo użytkownikom terenu i środowisku (ochrona przed nadmiernymi spływami powierzchniowymi). Przyjęte ustalenie pozwala na działania dwojakiego rodzaju, dlatego ocenia się je jako korzystne dla środowiska.

Jednocześnie, ustalenia planu dotyczące zagospodarowania wód opadowych i roztopowych nie będą miały wpływu na zasoby jakościowe ilościowe wód podziemnych, w tym nie będą oddziaływać na wody Głównego Zbiornika Wód Podziemnych. Przeznaczenie terenu zawarte w projekcie planu nie będzie mieć wpływu na jednolite części wód, nie wpłynie także na ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych. Obowiązek utrzymania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej także przyczyni się do ochrony wód.

W projekcie planu ustalono „ochronę powierzchni ziemi, powietrza i wód, zgodnie z przepisami odrębnymi”. Przepisami odrębnymi w zakresie ochrony powierzchni ziemi, powietrza i wód jest:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.
- ustawa z dnia 16 kwietnia 200 r. o ochronie przyrody
- ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze.

Nie przewiduje się by realizacja ustaleń planu przyczyniła się do skumulowania oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne.

² <https://www.gov.pl/web/retencja/blekitno-zielona-infrastruktura-dlaczego-jest-tak-wazna-dla-retencji>

6.3 Oddziaływanie na florę i faunę oraz różnorodność biologiczną

Zgodnie z konwencją o różnorodności biologicznej sporządzonej w Rio de Janeiro w dniu 5 czerwca 1992 r., różnorodność biologiczna to „*różnicowanie wszystkich żywych organizmów pochodzących (...) z ekosystemów lądowych, morskich i innych wodnych ekosystemów oraz zespołów ekologicznych, których są one częścią. Dotyczy to różnorodności w obrębie gatunku, pomiędzy gatunkami oraz ekosystemami*”.

Projekt planu obejmuje swoim zasięgiem w dużej mierze teren użytkowany rolniczo o ujednoczonej i uproszczonej strukturze gatunkowej roślin.

Realizacja nowych inwestycji, w krótkoterminowej perspektywie, głównie na etapie budowy, będzie mieć wpływ na faunę. Hałas spowodowany pracą sprzętu budowlanego wypłoszy niektóre zwierzęta. Naruszenie pokrywy glebowej spowoduje zmiany siedlisk. Oddziaływanie to na terenach U-PP-PS powinno jednak zakończyć się wraz z zakończeniem budowy. Obecnie migracja gatunków na obszarze analizy jest utrudniona przez istniejącą zabudowę, zarówno na obszarze planu, jak i w sąsiedztwie, które to tereny stanowią istotną barierę terenową dla przemieszczania się i bytowania zwierząt.

Realizacja zapisów zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spowoduje przekształcenie powierzchni biologicznie czynnych pod inwestycje związane z zabudową przemysłową, magazynową i usługową. Przewiduje się, że uchwalenie projektu planu będzie mieć wpływ na różnorodność biologiczną, faunę oraz florę. W wyniku ustaleń projektu planu wystąpi negatywny wpływ na migrację gatunków na analizowanym terenie, ponieważ budowa nowych budynków oraz ich grodzenie będą tworzyć barierę terenową. Na przedmiotowym terenie brak jest stanowisk roślin i zwierząt szczególnie cennych, z tego względu powstałe oddziaływania nie powinny być szczególnie uciążliwe dla środowiska. Ponadto obszar objęty projektem planu oraz jego sąsiedztwo stanowi powierzchnię przekształconą antropogenicznie.

Podsumowując, oddziaływanie na florę i faunę oraz różnorodność biologiczną ze względu na zabudowę kolejnej przestrzeni będzie długotrwałe i niekorzystne. Realizacja ustaleń planu przyczyni się do skumulowania oddziaływania faunę, poprzez stałe ograniczenie powierzchni migracji. Ponieważ każda inwestycja na terenach dotychczas nie zabudowanych ogranicza taką przestrzeń, a otoczenie obszaru planu terenami już zabudowanymi w mniejszym lub większym stopniu oraz intensywna komunikacja powodują że migracja zwierząt i ich przestrzeń życiowa już obecnie jest ograniczona.

6.4 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Do zasobów naturalnych należą elementy środowiska wykorzystywane przez człowieka. Zasoby takie jak fauna i flora, wody, gleby, powietrze itd. zostały opisane w niniejszym rozdziale.

Na terenie opracowania nie są zlokalizowane zasoby naturalne w postaci złóż mineralnych, a więc oddziaływanie na ten komponent środowiska nie występuje.

Nie przewiduje się by realizacja ustaleń planu przyczyniła się do skumulowania oddziaływania na zasoby naturalne.

6.5 Oddziaływanie na krajobraz

Odnosząc się do Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r., celem konwencji jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu. Projekt planu formułując parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu minimalizuje negatywne oddziaływanie planowanych inwestycji na krajobraz, tym samym przyczynia się do realizacji zapisów wspomnianej Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. Z punktu widzenia przewidywanych trwałych przekształceń istotne są zapisy projektu planu z zakresu zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego i krajobrazu, w tym ustalone nieprzekraczalne linie zabudowy, ustalenie maksymalnych wysokości budynków, geometrii dachów, a także określenie możliwych do zastosowania pokryć dachowych.

Projekt planu przeznaczając teren na cele zabudowy przemysłowej/produkcyjnej, składowo-magazynowej i usługowej. Prognozuje się, że na obszarze tym nastąpi istotne przekształcenie krajobrazu związane z nową zabudową.

Wprowadzenie zabudowy kubaturowej oraz zmiany w szacie roślinnej wpłyną wizualnie na przedmiotowy teren. Przestrzeń zdominują jednolite bryły zabudowy wraz z powierzchniami utwardzonymi. Takie zagospodarowanie nawiąże swoim charakterem do sąsiedztwa, w tym powiększy zastane kwartały zabudowy przemysłowej.

Przewiduje się, że realizacja ustaleń planu przyczyni się do skumulowania oddziaływania na krajobraz. Odbiór wizualny poszczególnych fragmentów omawianej przestrzeni będzie miał charakter subiektywny i będzie zależny od zastosowanych form i rozwiązań architektonicznych.

Biorąc pod uwagę, że obecny krajobraz terenu planu nie posiada znaczących walorów, to realizacja zabudowy określonej w projekcie przyczyni się jedynie do zmiany użytkowania terenu, ograniczenia przestrzeni wizualnie otwartej, jednakże obowiązujący dla przedmiotowego terenu plan miejscowy również pozwala na zabudowę i zmiany w krajobrazie. Zatem obecny projekt planu wprowadzając ograniczenia wysokościowe w stosunku do obowiązującego planu ma istotne znaczenie i będzie to oddziaływanie znaczące.

6.6 Oddziaływanie na ludzi

Nie stwierdza się negatywnego oddziaływania projektowanego przeznaczenia na ludzi. Planowane przeznaczenie jest spójne z okolicznym zagospodarowaniem, a przede wszystkim obecny projekt planu podtrzymuje przeznaczenie terenu z dotychczas obowiązującego planu.

Subiektywne oddziaływanie na człowieka będą miały nowe bryły budynku i zabudowa tak dużego obszaru.

Każda forma działalności i zainwestowania, musi spełniać kryteria określone w przepisach prawa. Na obszarze objętym projektem planu oddziaływanie na ludzi, czy na środowisko, wywołane m. in. hałasem, powinno pozostać w dotychczasowym zakresie. Znaczenie dla klimatu akustycznego będzie mieć użytkowanie terenów planu po zakończeniu budowy, związane z obsługą komunikacyjną, potrzebami zaopatrzenia w ciepło i wentylacji obiektów.

Podczas robót budowlanych, mogą następować tymczasowe negatywne oddziaływania związane z prowadzonymi pracami budowlanymi. Będą one polegać na zwiększonej emisji hałasu, spowodowanej przez pracujące maszyny i urządzenia, oraz na zwiększonej emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, wytworzonych podczas prac ziemnych, a także niebezpieczeństwo wypadku podczas prowadzenia prac budowlanych. Jednak najprawdopodobniej prace te będą przeprowadzane etapami, w porze dziennej i nie będą stanowić uciążliwości w godzinach nocnych. Zasięg tych oddziaływań powinien ograniczać się do granic działki, na której będą prowadzone prace budowlane.

W projekcie planu zawarto nakaz „uwzględnienia wymagań i ograniczeń określonych w przepisach odrębnych, wynikających z przebiegu infrastruktury technicznej” w tym linii elektroenergetycznych 110kV z pasami technologicznymi oraz gazociągu wysokiego ciśnienia DN350 ze strefą kontrolowaną. Kwestię wymagań i ograniczeń związanych z infrastrukturą techniczną, regulują następujące przepisy:

- a. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 r. poz. 2448),
- b. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022r. poz. 1225),
- c. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych. (Dz.U. z 2003r. nr 47, poz. 401),
- d. Polska Norma PN-75/E-5100 Elektroenergetyczne linie napowietrzne. Projektowanie i budowa, zgodnie z którą projektowane były linie napowietrzne budowane w latach 1975–1978,
- e. Polska Norma PN-E-05100-1:1998 Elektroenergetyczne linie napowietrzne. Projektowanie i budowa, zgodnie z którą projektowane były linie napowietrzne budowane w latach 1979–2004 [5],
- f. Polska Norma PN-EN 50341-1:2005 Elektroenergetyczne linie napowietrzne prądu przemiennego powyżej 45 kV. Część 1: Wymagania ogólne. Specyfikacje wspólne, uzupełniona dokumentem pn. Zbiór normatywnych warunków krajowych. Normatywne warunki krajowe Polski, zgodnie z którą projektowane są linie wysokiego napięcia od 2005 r.

- g. rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013 r., poz., poz. 640).

Istotnym dokumentem regulującym jakie warunki muszą być spełnione dla budowy budynków, w tym mieszkalnych reguluje Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 1225).

Wymagania i ograniczenia to np. wysokość obiektów, doświetlenie, odległości od innych obiektów budowlanych.

Ponadto w granicach pasów technologicznych linii elektroenergetycznych zakazano sadzenia roślinności wysokiej i o rozbudowanym systemie korzeniowym, w tym obowiązuje szerokość pasa wycinki podstawowej drzew na trasie linii według przepisów odrębnych. Ponadto ograniczeniu ulega czas pracy np. podczas upraw rolnych, budowy obiektów budowlanych w sąsiedztwie linii. Budynki z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi powinny uwzględniać odległości, by ewentualne oddziaływanie mieściło się w normach.

Ograniczenia dla zagospodarowania w sąsiedztwie gazociągu wynikają z rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013 r., poz., poz. 640). Przepis ten reguluje zachowanie stosownych odległości od obiektów budowlanych, szerokość stref kontrolowanych, rozumianych jako „obszar wyznaczony po obu stronach osi gazociągu, którego linia środkowa pokrywa się z osią gazociągu, w którym przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się transportem gazu ziemnego podejmuje czynności w celu zapobieżenia działalności mogącej mieć negatywny wpływ na trwałość i prawidłowe użytkowanie gazociągu.”

§ 10 ust. 3 i 4 rozporządzenia wskazują, że w strefach kontrolowanych nie należy wznosić obiektów budowlanych, urządzać stałych składów i magazynów oraz podejmować działań mogących spowodować uszkodzenia gazociągu podczas jego użytkowania. Ponadto, w strefach kontrolowanych nie mogą rosnąć drzewa w odległości mniejszej niż 2,0 m od gazociągów o średnicy do DN 300 włącznie i 3,0 m od gazociągów o średnicy większej niż DN 300, licząc od osi gazociągu do pni drzew. Wszelkie prace w strefach kontrolowanych mogą być prowadzone tylko po wcześniejszym uzgodnieniu sposobu ich wykonania z właściwym operatorem sieci gazowej.

Nie wyklucza się wystąpienia konfliktów społecznych, związanych z dopuszczonym przeładunkiem złomu lub odpadów innych niż niebezpieczne, wewnątrz budynku, bez zbierania, magazynowania, przetwarzania. Przeładunek odpadów może być związany z hałasem, ruchem ciężkiego sprzętu.

Podsumowując, oddziaływanie na ludzi ze względu na zabudowę kolejnej przestrzeni będzie długotrwałe, potencjalnie mieć istotny wpływ na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego i nastąpi kumulacja oddziaływania. Jednocześnie konieczność zachowania przepisów dotyczących ochrony środowiska, w tym ludzi powoduje że ocenia się iż kumulacja nie przekroczy norm, standardów lub innych wskaźników wyznaczonych do zachowanie dla poszczególnych komponentów środowiska.

6.7 Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny

Obecne zagospodarowanie w sąsiedztwie terenu planu wpływa na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego. Jest ono spowodowane ogrzewaniem budynków występujących w sąsiedztwie i emisją spalin związaną z ruchem drogowym.

Przeładunek złomu lub odpadów może być związany z emisją pyłów, toksycznych gazów i innych substancji do atmosfery. To może negatywnie wpłynąć na jakość powietrza w okolicznych obszarach.

Przewiduje się, że realizacja ustaleń planu przyczyni się do skumulowania oddziaływania na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny. Rezultatem ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będą zmiany w wielkości powierzchni zabudowanych i utwardzonych. Zwiększeniu ulegnie również ilość źródeł ciepła wygenerowana na skutek wprowadzenia nowej zabudowy i ilość spalin wyemitowanych w wyniku zwiększenia się ruchu samochodowego.

Teren zabudowany charakteryzuje się podwyższoną temperaturą powietrza, większymi dobowymi wahaniami temperatury powietrza oraz zwiększonym zacieleniem niektórych terenów. Na obszarach zurbanizowanych występuje

mniejsza wilgotność względna powietrza, co spowodowane jest zanieczyszczeniami powietrza oraz większa zawartość pary wodnej w atmosferze, na co wpływ ma m.in. wzrost ilości opadów atmosferycznych. Ponadto, tereny zabudowane charakteryzują się mniejszą prędkością wiatru, który nad tymi obszarami przybiera inne formy niż na terenach otwartych.

Projekt miejscowego planu zakłada powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci oraz dopuszcza roboty budowlane dla uzbrojenia terenów, w tym w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym w szczególności sieci: wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, ciepłowniczej, elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej, teleinformatycznej.

W zakresie ochrony powietrza i klimatu, projekt planu dopuszcza wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Będzie to sprzyjać realizacji rozwoju zrównoważonego oraz zmniejszaniu się presji na środowisko na skutek wykorzystywania tradycyjnych źródeł energii. Zastosowanie odnawialnych źródeł energii pozwoli zmniejszyć zużycie surowców nieodnawialnych oraz emisję do powietrza z procesów ich energetycznego spalania. Zgodnie z ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, odnawialne źródło energii to odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, hydroenergię, energię fal, prądów i pływów morskich, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów.

Na terenie objętym projektem planu mogą być realizowane m.in. instalacje wykorzystujące energię słoneczną. Zastosowanie tego rodzaju źródła energii nie będzie mieć znaczącego wpływu na środowisko, gdyż nie będzie generować zanieczyszczeń. Kolektory słoneczne można montować na dachach, ścianach budynków lub bezpośrednio na ziemi. Energia pochodząca z promieniowania słonecznego ma najmniej ujemny wpływ na środowisko. Również instalacje wykorzystujące energię ciepłą pobieraną ze środowiska naturalnego wytworzoną przez pompy ciepła nie mają znaczącego wpływu na środowisko. Nie generują one zanieczyszczeń w postaci popiołu lub dymu.

Zapisy projektu planu w zakresie zaopatrzenia w ciepło są zgodne z zapisami uchwały Nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw oraz kierunkami działań w zakresie planowania działań i planowania przestrzennego dla jednostek samorządu terytorialnego określonymi w „Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej” przyjętym uchwałą Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej. Wśród których wymieniono m.in.: ustalenie sposobu zaopatrzenia w ciepło z zaleceniem instalowania ogrzewania niskoemisyjnego w nowo planowanej zabudowie oraz zalecanie podłączenia nowych obiektów do sieci ciepłowniczej w rejonach objętych centralnym systemem ciepłowniczym. Projekt planu zawiera zapisy dotyczące możliwości wykorzystania z odnawialnych źródeł energii oraz ustala „w nowo wybudowanych budynkach zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe”. Zapis o zgodności z przepisami odrębnymi zapewnia, że ww. uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego brane są pod uwagę przy realizacji tego zapisu. Na moment sporządzenia niniejszej prognozy na terenie wsi Komorniki i Plewiska brak jest możliwości podłączenia nowej zabudowy do sieci ciepłowniczej, ze względu na brak takowej sieci. Jednakże, projekt planu umożliwia jej budowę, na co wskazuje zapis o dopuszczeniu robót budowlanych dla uzbrojenia terenów w zakresie sieci infrastruktury technicznej, m.in. sieci ciepłowniczej.

W dokumencie zatytułowanym: „Strategia rozwoju Gminy Komorniki 2021-230” określono cele strategiczne, a jednym z nich jest rozbudowa infrastruktury wobec potrzeb rozwoju demograficznego i gospodarczego Gminy. W ramach którego realizowany ma być program dotyczący ochrony środowiska, jednakże w program ten nie zakłada budowy sieci ciepłowniczej.

W projekcie planu ustalono „ochronę powierzchni ziemi, powietrza i wód, zgodnie z przepisami odrębnymi”. Przepisami odrębnymi w zakresie ochrony powierzchni ziemi, powietrza i wód jest:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.
- ustawa z dnia 16 kwietnia 200 r. o ochronie przyrody
- ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze.

6.8 Oddziaływanie na klimat akustyczny

Na omawianym terenie głównym źródłem hałasu jest autostrada. Jednocześnie znaczenie ma również ruch samochodowy po okolicznych drogach niższych klas, zapewniający lokalną obsługę komunikacyjną.

Przewiduje się, że realizacja ustaleń planu przyczyni się do skumulowania oddziaływania na klimat akustyczny obszaru analizowanego. Projekt planu wyznacza m.in. tereny dla działalności produkcyjnej/przemysłowej, składowo-magazynowej i usługowej. W wyniku lokalizacji tego rodzaju obiektów wzrośnie ruch samochodowy na ulicach sąsiadujących z badanym terenem.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, podlegają ochronie akustycznej tereny m.in. mieszkaniowe, mieszkaniowo-usługowe, związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, rekreacyjno-wypoczynkowe.

Jak wskazano w art. 174 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska: „Emisje polegające na:

- 1) wprowadzaniu gazów lub pyłów do powietrza,
- 2) wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi,
- 3) wytwarzaniu odpadów,
- 4) powodowaniu hałasu,

powstające w związku z eksploatacją drogi (...), nie mogą, z zastrzeżeniem ust. 3, spowodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego zarządzający tym obiektem ma tytuł prawny.” W tej samej ustawie, w art. 139 wskazano, iż: „Przestrzeganie wymagań ochrony środowiska związanych z eksploatacją dróg (...) zapewniają zarządzający tymi obiektami”.

Zgodnie z § 11 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie: „*Budynek z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi powinien być wznoszony poza zasięgiem zagrożeń i uciążliwości określonych w przepisach odrębnych, przy czym dopuszcza się wznoszenie budynków w tym zasięgu pod warunkiem zastosowania środków technicznych zmniejszających uciążliwość poniżej poziomu ustalonego w tych przepisach bądź zwiększających odporność budynku na te zagrożenia i uciążliwości, jeżeli nie jest to sprzeczne z warunkami ustalonymi dla obszarów ograniczonego użytkowania, określonych w przepisach odrębnych*”. W § 11 ust. 2 ww. rozporządzenia wymieniono poszczególne uciążliwości:

- 1) szkodliwe promieniowanie i oddziaływanie pól
- 2) elektromagnetycznych,
- 3) hałas i drgania (wibracje),
- 4) zanieczyszczenie powietrza,
- 5) zanieczyszczenie gruntu i wód,
- 6) powódzie i zalewanie wodami opadowymi,
- 7) osuwiska gruntu, lawiny skalne i śnieżne,
- 8) szkody spowodowane działalnością górniczą.

W celu ochrony przed hałasem wewnątrz budynków, podczas budowy budynków należy zastosować środki techniczne, które będą zabezpieczać nowe obiekty przed uciążliwościami. Podczas budowy nowych budynków należy zastosować rozwiązania techniczne, technologiczne i organizacyjne, które będą zmniejszać uciążliwości związane z hałasem występującym na tym obszarze, np. prace generujące hałas prowadzić w ciągu dnia, a nie w godzinach wczesno rannych czy późno popołudniowych.

Do działań mających na celu ograniczenie emisji hałasu może również należeć projektowanie budynków z uwzględnieniem izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych i wewnętrznych lub też odpowiednie sytuowanie zabudowy i okien oraz rozkład pomieszczeń wewnątrz zabudowy.

Na dzień sporządzania planu i prognozy w bezpośrednim sąsiedztwie brak terenów chronionych akustycznie.

Podsumowując, przewiduje się, że planowane przeznaczenie terenu będzie mieć wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego, jednakże zapis planu o nakazie „zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zgodnie z przepisami odrębnymi” powoduje, że nawet jeśli klimat akustyczny się zmieni, to nie mogą zostać przekroczone

dopuszczalnie przepisami poziomy dźwięku, zarówno na obszarze planu, jak i poza nim.

Plan zawierając zapisy o konieczności zachowania dopuszczalnych norm hałas dla poszczególnych terenów, z dopuszczeniem zastosowania środków ochrony przed hałasem, w postaci np. barier akustycznych, zieleni izolacyjnej, rozwiązań konstrukcyjno-materiałowych i funkcjonalnych poszczególnych obiektów i terenów, po uchwaleniu planu będzie dokumentem kompletnym i wyczerpującym zagadnienie ochrony przed hałasem, również tereny leżące w sąsiedztwie.

6.9 Oddziaływanie na dobra materialne, w tym dziedzictwo kulturowe

Na omawianym obszarze znajdują się strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków pod nr AZP 53-26/124, AZP 53-26/226, AZP 53-26/247, w granicach których ustala się: „*nakaz prowadzenia badań archeologicznych podczas prac ziemnych przy realizacji inwestycji związanych z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu*”. Ponadto ustala się aby badania archeologiczne realizować zgodnie z przepisami odrębnymi.

Projekt planu swoim zasięgiem obejmuje grunty orne klasy IIIb (IIIb). W związku z tym, że dla terenu objętego obecnie sporządzanym planem obowiązuje plan miejscowy, to w obecnej procedurze nie jest wymagane uzyskanie zgody zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolne. Grunty te uzyskały taką zgodę na etapie sporządzania wcześniejszych aktów prawa miejscowego.

Pojęcie „dobra materialne” zdefiniowano na podstawie „Słownika języka polskiego PWN”. Poprzez to pojęcie rozumie się wszystkie środki potrzebne dla rozwoju człowieka (majątek, dobytek), które istnieją fizycznie i odnoszą się do rzeczy lub usług, które zaspokajają potrzeby człowieka. Z kolei w „Encyklopedii PWN” zawarto następującą definicję wyrażenia „dobra materialne”: „materialne środki zaspokajania potrzeb ludzkich”.

Uchwalenie projektu planu będzie skutkowało utworzeniem nowych dóbr materialnych, w postaci nowej zabudowy i zagospodarowania terenów.

Podsumowując, realizacja zapisów projektu wpłynie na dobra materialne. Przewiduje się, że realizacja ustaleń planu nie przyczyni się do skumulowania oddziaływania na dobra materialne, w tym dziedzictwo kulturowe. Wyżej wspomniane zapisy dotyczące ochrony zabytków przyczynią się do ich zachowania, a wszelkie prace budowlane będą musiały być realizowane w poszanowaniu przepisów dotyczących ochrony zabytków.

6.10 Oddziaływanie na obszar Natura 2000

Realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie mieć negatywnego wpływu na obszary Natura 2000, ponieważ obszary te znajdują się w oddaleniu od granic terenu objętego projektem planu. Teren objęty projektem planu znajduje się na terenach zurbanizowanych. Planowane inwestycje nie będą oddziaływać na siedliska przyrodnicze, rośliny i zwierzęta objęte ochroną na obszarze Natura 2000, a zatem nie wpłyną na pogorszenie ich stanu.

7. ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE, OGRANICZAJĄCE I TWORZĄCE KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Realizacja ustaleń projektu planu, przy zachowaniu proponowanych ustaleń planu oraz innych przepisów odrębnych, nie będzie prowadzić do niepożądanych zmian w środowisku, zatem potencjalnie zbędna stanie się kompensacja przyrodnicza.

Jednocześnie aby ograniczyć i zapobiegać negatywnemu oddziaływaniu w projekcie planu wprowadzono ustalenia dotyczące zasad w zakresie ochrony środowiska i przyrody:

- a) zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem lokalizacji inwestycji celu publicznego,

- b) nakaz zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zgodnie z przepisami odrębnymi,
- c) ochronę powierzchni ziemi, powietrza i wód zgodnie z przepisami odrębnymi,
- d) nakaz wyznaczenia powierzchni biologicznie czynnej.

Realizacja ustaleń projektu planu nie stwarza zagrożenia dla form ochrony przyrody w jego otoczeniu, a w szczególności nie wpłynie na spójność obszarów Natura 2000 oraz nie wpłynie na inne obszary chronione. Zaproponowane zainwestowanie nie niesie specjalnych zagrożeń dla środowiska. Jednakże sposób ich realizacji wymaga wprowadzenia pewnych ograniczeń i zakazów w celu minimalizacji zagrożeń negatywnych oddziaływań, tj.:

- a) prowadzenie prac przez wykwalifikowany personel, poinformowany o zagrożeniach dla środowiska jakie mogą powstawać w trakcie realizacji prac,
- b) utrzymywanie maszyn budowlanych i pojazdów w sprawności i dobrym stanie technicznym,
- c) w przypadku zaobserwowania wycieku substancji ropopochodnych, zabezpieczenie i usunięcie za pomocą środków absorbujących,
- d) zakaz unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych na obszarze objętym projektem planu,
- e) w przypadku dokonania odkrycia chronionych grzybów roślin lub zwierząt lub kopalnych szczątków roślin i zwierząt, należy powiadomić odpowiednie instytucje zgodnie z przepisami odrębnymi,
- f) na każdym etapie inwestycji zastosować technologie ograniczające w sposób maksymalny hałas oraz maksymalne ograniczenie rozmiarów budów w celu ograniczenia przekształceń wierzchniej warstwy litosfery w trakcie prac ziemnych,
- g) zabezpieczenie gruntu i wód w rejonie inwestycji przed zanieczyszczeniami związanymi z pracą sprzętu zmechanizowanego i składowaniem materiałów budowlanych,
- h) wyeliminowanie zanieczyszczenia terenu odpadami, zwłaszcza resztkami żużlu i asfaltu oraz innych substancji o utrudnionej biodegradacji,
- i) maksymalnie skrócić czasu trwania prac budowlanych i dostosować go do pory roku i ewentualnych okresów rozrodczych zwierząt,
- j) kształtowanie zieleni z zastosowaniem gatunków przystosowanych do warunków siedliskowych obszaru planu,
- k) podczas realizacji przedsięwzięć należy działać zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami minimalizacji negatywnych skutków oddziaływania na środowisko naturalne, np. hałdowanie gruntów w celu ponownego wykorzystania itp.

Ponadto w celu efektywnego ograniczenia negatywnych oddziaływań na środowisko, będących wynikiem realizacji ustaleń planu należy podejmować takie działania jak:

- a) w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji oszczędnie korzystać z terenu, wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją konkretnej inwestycji,
- b) roboty budowlane oraz powodujące ingerencję w zadrzewienie, poprzedzić inwentaryzacją szczegółową drzew i krzewów w granicach wydzielonych terenów,
- c) rozbudowa sieci infrastruktury technicznej: wodociągowej i kanalizacyjnej z systemem zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na obszarze planu, w tym ich wtórnego wykorzystania,
- d) rozwój odnawialnych źródeł energii,

Rozwiązaniem problemu zanieczyszczenia środowiska związane z przeładunkiem złomu lub innych odpadów jest wdrażanie ścisłych przepisów regulujących gospodarkę odpadami, monitorowanie emisji substancji szkodliwych, inwestowanie w technologie oczyszczania środowiska oraz edukacja społeczna w zakresie zrównoważonego zarządzania odpadami.

Po określeniu, przeanalizowaniu i ocenie ustaleń planu miejscowego odnoszących się do zabezpieczenia środowiska i zdrowia ludzi oraz prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody uznano, że wskazane sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania na środowisko poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych są wystarczające. Zastosowanie się do wszystkich ustaleń projektowanego dokumentu i powyższych wytycznych powinno znacznie ograniczyć lub nawet wykluczyć część negatywnych oddziaływań na środowisko.

8. PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MIEJSCOWEGO PLANU

Alternatywnym rozwiązaniem dla rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu jest:

1. wprowadzenie innych funkcji aniżeli przewiduje projekt planu,
2. wyznaczenie funkcji zgodnie z projektem planu ale z innymi wskaźnikami zagospodarowania terenu.

Jednym z rozwiązań jest wyznaczenie funkcji np. mieszkaniowej, jednak ze względu na istniejącą wokół produkcyjną, usługową, sąsiedztwo autostrady i położenie względem innych tras komunikacyjnych oraz ustalenia studium, taki wariant jako alternatywa dla przyjętych rozwiązań byłby niepożądany. Współwystępowanie funkcji mieszkaniowej z funkcją produkcyjną jako alternatywą rodzi konflikty nie tylko przestrzenne, ale i społeczne. Transport ciężarowy jest uciążliwy w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej. Taka alternatywa byłaby również niezgodna z kierunkami zagospodarowania przewidzianymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki.

Innym rozwiązaniem jest wyznaczenie funkcji zgodnie z projektem planu i zwiększenie wskaźników zagospodarowania terenów w stosunku do tych które ustala projekt planu. Jednakże, wariant ten jest niekorzystny, ponieważ zwiększenie powierzchni zabudowy lub zmniejszenie wskaźnika minimalnej powierzchni biologicznie czynnej czy też parametrów nowo wydzielanych działek spowodowało by intensywniejsze wykorzystanie terenu, co przyczyniło by się do pogorszenia warunków życia mieszkańców w sąsiedztwie. Biorąc pod uwagę że obecnie projekt planu obniża dotychczas ustalone wysokości zabudowy, wprowadza normatyw parkingowy to przyjmowane rozwiązania są korzystne i stanowią alternatywę dla obowiązującego planu.

Przeznaczenie obszaru opracowania zgodnie z projektem planu jest uzasadnione, ponieważ planowane funkcje nawiązują do sąsiadującego zagospodarowania terenu. Przyjęte rozwiązania są zgodne z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Komorniki. Projekt planu jest zgodny z przepisami prawa w zakresie m.in. ochrony środowiska, ochrony przyrody oraz innymi przepisami szczególnymi. Wyznaczony układ komunikacyjny jest kontynuacją zastanych dróg, a wprowadzone wysokości zabudowy i normatyw parkingowy poprawia możliwości zagospodarowania obszaru planu.

9. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejszą prognozę wykonano dla potrzeb stworzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Kolejowej i części wsi Komorniki w rejonie ulicy Towarowej, do którego sporządzenia przystąpiono na Uchwały Nr LIII/462/2022 Rady Gminy Komorniki w dniu 19 maja 2022 r.

Obszar objęty opracowaniem zlokalizowany jest w województwie wielkopolskim, gminie Komorniki na obszarze dwóch obrębów ewidencyjnych – Plewiska w rejonie ulicy Kolejowej i Komorniki w rejonie ulicy Towarowej. Teren objęty projektem planu jest w dużej mierze użytkowany rolniczo. Na obszarze opracowania usytuowane jest kilka budynków – jeden w części północnej analizowanego terenu, a pozostałe w części południowo-wschodniej. Są to budynki o funkcji przemysłowej. Na zachód od granic terenu objętego opracowaniem, w odległości ok. 900 m, przepływa rzeka Wiryńka. Przez obszar opracowania przebiega sieć gazowa wysokiego ciśnienia DN350 relacji Sęszew – Poznań o ciśnieniu roboczym gazu powyżej 2,5 MPa oraz dwutorowa napowietrzna linia napowietrzna 110 kV relacji SE Plewiska (PLE) – GPZ Górczyn (GCZ) i SE Plewiska (PLE) – GPZ Luboń (LUB).

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi uzupełnienie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Obowiązek jej wykonania wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennych. Zakres i stopień szczegółowości niniejszej prognozy został uzgodniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu.

Głównym celem opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest zmianę przeznaczenia oraz wskaźników zagospodarowania terenu wraz z ustaleniem parametru minimalnej ilości miejsc

postojowych dla samochodów.

Obecnie dla przedmiotowego terenu obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Plewiska w obszarze terenów zainwestowanych przyjęty uchwałą Rady Gminy Komorniki Nr XXXVI/250/98 z dnia 27 kwietnia 1998 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Poznańskiego Nr 10 z 1998 r. poz. 95), zmienioną uchwałą Rady Gminy Komorniki Nr XLIX/294/2006 z dnia 22 maja 2006 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego Nr 147 z 2006 r., poz. 3550) i przeznaczony jest pod tereny działalności gospodarczej (AG), tereny zabudowy techniczno-produkcyjnej (AG), tereny działalności gospodarczej o szczególnym nasyceniu zielenią (AG,Z), tereny zieleni (Z), teren trafostacji (EE) oraz drogi.

Projekt planu powiązany jest m.in. z Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2025, Programem Ochrony Środowiska dla gminy Komorniki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024, podstawowym opracowaniem ekofizjograficznym sporządzonym na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Skutki realizacji postanowień projektowanego dokumentu analizowane będą na postawie monitoringu prowadzonego przez organ opracowujący projekt planu w oparciu o monitoring realizowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, indywidualne zamówienia w ramach realizacji warunków decyzji, a także kontrolę i ocenę stanu wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną oraz czy planowane rozwiązania są zgodne z zapisami projektu planu. Ponadto istotne będzie monitorowanie sposobu realizacji ustaleń miejscowego planu w zakresie następujących zagadnień:

- utrzymania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie terenów i zachowania określonych wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenu – realizowane na etapie wydawania decyzji pozwolenia na budowę,
- zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu,
- okresowa kontrola dokumentów potwierdzających wywóz odpadów oraz gospodarki wodno-ściekowej (prawidłowości korzystania).

Częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień projektu planu będzie dostosowana do częstotliwości prowadzenia monitoringu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Proponuje się dokonywania ww. monitoringu co pięć lat. Kontrola związana z wydawaniem pozwoleń na budowę będzie przeprowadzana w zależności od składanych wniosków o pozwolenie na budowę.

Ustalenia projektu miejscowego planu nie będą mieć transgranicznego oddziaływania, gdyż obszar na którym planowana jest inwestycja znajduje się w centralnej części kraju, zatem jest znacznie oddalony od granic państwa.

Pod względem ukształtowania terenu, to teren opracowania należy do terenów nizinnych (płaskich), bez jakichkolwiek kulminacji terenu. Teren znajduje się na obszarze mezoregionu Wysoczyzna Grodziska, na utworach pochodzących z ery kenozoiku, okresu czwartorzędu, epoki plejstocenu: gliny zwałowe i ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry lodowcowe. Bezpośrednio na terenie projektu planu występują gliny i pyły o słabej przepuszczalności.

Badany teren, zgodnie z podziałem hydrogeologicznym Polski, zlokalizowany jest w obszarze dorzecza rzeki Odry, zlewni rzeki Warty. Na badanym terenie nie występują zbiorniki wodne. Po wschodniej stronie obszaru analizowanego, w większości poza granicami omawianego terenu, przepływa ciek wodny. Na podstawie map zagrożenia powodziowego stwierdzono, że teren objęty opracowaniem nie znajduje się w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Na obszarze objętym opracowaniem występują Jednolite Części Wód Powierzchniowych o nazwie Wirynka, dla których stan określono jako zły oraz Jednolite Części Wód Podziemnych nr 60 dla której stan chemiczny oraz ilościowy określono jako dobry, a ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych jest niezagrażone. Obszar nie jest usytuowany w rejonie głównego zbiornika wód podziemnych. Analizowany obszar znajduje się w strefie wielkopolskiej dla której w roku 2021 stwierdzono przekroczenia pod kątem zdrowia ludzi dla poziomu dopuszczalnego II fazy dla pyłu PM_{2,5}, poziomu dopuszczalnego w pyłe PM₁₀, poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ oraz wartości normatywnej 120 µg/m³ ozonu w kontekście celu długoterminowego. Na stopień zanieczyszczenia obszaru hałasem wpływa przede wszystkim komunikacja drogowa na autostradzie. Obszar analizowany stanowi krajobraz antropogeniczny rolniczo - osadniczy. Brak krajobrazów naturalnych. Brak otwarc widokowych i dominant przestrzennych. Elementem degradującym

jest autostrada, wraz z infrastrukturą jej towarzyszącą np. ogrodzenia, nasypy. Zabudowa przemysłowa istniejąca na obszarze planu, czy też w sąsiedztwie stanowi typowe zagospodarowanie przedmieść wielkomiejskich.

Obszar opracowania zlokalizowany jest na terenie wiejskim na obszarze aglomeracji poznańskiej, co sprawia, że na tym terenie zachodzą przemiany antropogeniczne. Na obszarze analizowanym i bezpośrednim sąsiedztwie dotychczas obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu na analizowanym obszarze mogą zostać posadowione nowe budynki, tak jak na terenach sąsiednich, na podstawie ww. planu miejscowego. Ze względu na parametrów kształtujące przestrzeń w obowiązującym planie lub niewystarczające zapisy obowiązującego planu, charakter potencjalnych zmian oceniony został jako niekorzystny i potencjalnie niekorzystny dla środowiska.

Nie przewiduje się, by teren projektu planu był objęty przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, zatem odstąpiono od określenia istniejącego stanu środowiska dla obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

Na terenie objętym projektem zidentyfikowano istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń przedmiotowego dokumentu takie jak zły stan JCWP o nazwie Wirynka. Na badanym obszarze nie występują obszarowe formy ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Projekt planu jest zgodny z zasadami i celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Przedstawiono przewidywane oddziaływanie i wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska: różnorodność biologiczną, faunę i florę, ludzi, gleby i powierzchnię ziemi, wody, krajobraz, powietrze atmosferyczne i klimat lokalny, klimat akustyczny, zasoby naturalne, dobra materialne oraz na obszary Natura 2000. Grunty objęte analizą są w dużej mierze użytkowane rolniczo. Na obszarze planu, w jego części, jak i w bezpośrednim sąsiedztwie omawianego terenu występuje zabudowa. Zatem gleby uległy już przekształceniom antropogenicznym, a kontynuacja prac budowlanych na tym terenie spowoduje dalsze przekształcenia gleby. Działania mechaniczne spowodują zmianę ułożenia warstw podłoża, zmianę składu chemicznego gruntów oraz ich właściwości fizycznych. W wyniku tego powstaną nowe grunty, składające się z przemieszanych składników mineralnych rodzimych i sztucznych, zaliczane do gruntów nasypanych. W wyniku ustaleń projektu planu będą postępować dalsze zmiany antropogeniczne, powstaną m.in. nowe powierzchnie utwardzone i zabudowane. Powierzchnie zabudowane i utwardzone, a więc nieprzepuszczalne oznaczają przyspieszony odpływ wód z obszaru analizy oraz obniżenie ewapotranspiracji. Aby ograniczyć negatywne oddziaływanie, zapisy projektu planu zachowują minimalne warunki gospodarki wodnej obszarów zurbanizowanych, wynikające z przepisów odrębnych, w tym obowiązek zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej. Nie przewiduje się, aby przeznaczenie terenu zawarte w projekcie planu miało mieć wpływ na jednolite części wód, bądź by wpłynęło na ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych. Przewiduje się, że uchwalenie projektu planu będzie mieć wpływ na różnorodność biologiczną, faunę oraz florę. W wyniku ustaleń projektu planu wystąpi negatywny wpływ na migrację gatunków na analizowanym terenie, ponieważ budowa nowych budynków oraz ich grodenie będą tworzyć barierę terenową. Na przedmiotowym terenie brak jest stanowisk roślin i zwierząt szczególnie cennych, z tego względu powstałe oddziaływania nie powinny być szczególnie uciążliwe dla środowiska. Ponadto obszar objęty projektem planu oraz jego sąsiedztwo stanowi powierzchnię przekształconą antropogenicznie. Na terenie opracowania nie są zlokalizowane zasoby naturalne w postaci złóż mineralnych, a więc oddziaływanie na ten komponent środowiska nie występuje. Prognozuje się, że na obszarze tym nastąpi przekształcenie krajobrazu związane z nową zabudową. Modyfikacja ukształtowania terenu poprzez wprowadzenie zabudowy kubaturowej oraz zmiany w szacie roślinnej wpłyną wizualnie na przedmiotowy teren. W oparciu o sąsiedztwo zespołów istniejącej zabudowy, teren ten będzie stanowił uzupełnienie i wpisujący się w istniejącą tkankę osadniczą. Odbiór wizualny poszczególnych fragmentów omawianej przestrzeni będzie miał charakter subiektywny i będzie zależny od zastosowanych form architektonicznych. Nie stwierdza się negatywnego oddziaływania projektowanego przeznaczenia na ludzi. Planowane przeznaczenie jest spójne z okolicznym zagospodarowaniem. Jedynie podczas robót budowlanych, mogą następować tymczasowe negatywne oddziaływania związane z prowadzonymi pracami budowlanymi, które ustaną po ich zakończeniu. Obecne zagospodarowanie w sąsiedztwie terenu planu wpływa na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego. Jest ono spowodowane ogrzewaniem budynków i emisją spalin związaną z ruchem drogowym. Rezultatem ustaleń projektu

miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będą zmiany w wielkości powierzchni zabudowanych i utwardzonych. Zwiększeniu ulegnie również ilość źródeł ciepła wygenerowana na skutek wprowadzenia nowej zabudowy i ilość spalin wyemitowanych w wyniku zwiększenia ruchu samochodowego. Przewiduje się, że planowane przeznaczenie terenu będzie mieć wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego. Na omawianym obszarze znajdują się stanowiska archeologiczne, w związku z tym w projekcie planu dokonano ustaleń w celu ich zachowania. Uchwalenia projektu planu będzie skutkowało utworzeniem nowych dóbr materialnych, które zaspokajając będą potrzeby przyszłych użytkowników tego terenu. Podsumowując, realizacja zapisów projektu wpłynie pozytywnie na dobra materialne. Realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie mieć negatywnego wpływu na obszary Natura 2000. Projekt miejscowego planu zakłada powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci oraz dopuszcza roboty budowlane dla uzbrojenia terenów, w tym w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym w szczególności sieci: wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, ciepłowniczej, elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej, teleinformatycznej. Zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz do celów przeciwpożarowych odbywać się będzie z sieci wodociągowej. W zakresie gromadzenia ścieków komunalnych w sąsiedztwie istnieje sieć kanalizacji sanitarnej. W związku z tym ustalenia planu w części dotyczącej zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzenia ścieków komunalnych nie będą oddziaływać na wody powierzchniowe i podziemne.

Zanieczyszczenie środowiska związane z dopuszczonym przeładunkiem złomu lub innych odpadów niż niebezpieczne może mieć poważne konsekwencje dla ekosystemów i zdrowia ludzi. Przeładunek złomu lub odpadów może prowadzić do zanieczyszczenia gleby poprzez wycieki substancji chemicznych, metali ciężkich lub innych substancji szkodliwych. To może negatywnie wpłynąć na zdolność gleby do uprawy roślin, a także spowodować migrację zanieczyszczeń do wód gruntowych. Nieprawidłowy lub niekontrolowany przeładunek odpadów może prowadzić do zanieczyszczenia wód powierzchniowych. Przeładunek złomu lub odpadów może być związany z emisją pyłów, toksycznych gazów i innych substancji do atmosfery. Rozwiązaniem problemu zanieczyszczenia środowiska związane z przeładunkiem złomu lub innych odpadów jest wdrażanie ścisłych przepisów regulujących gospodarkę odpadami, monitorowanie emisji substancji szkodliwych, inwestowanie w technologie oczyszczania środowiska oraz edukacja społeczna w zakresie zrównoważonego zarządzania odpadami.

Aby ograniczyć i zapobiegać negatywnemu oddziaływaniu w projekcie planu wprowadzono ustalenia dotyczące zasad w zakresie ochrony środowiska i przyrody. Realizacja ustaleń projektu planu nie stwarza zagrożenia dla form ochrony przyrody w jego otoczeniu, a w szczególności nie wpłynie na spójność obszarów Natura 2000 ani na inne obszary chronione. Zaproponowane zainwestowanie nie niesie specjalnych zagrożeń dla środowiska. Jednakże sposób ich realizacji wymaga wprowadzenia pewnych ograniczeń i zakazów w celu minimalizacji zagrożeń negatywnych oddziaływań. Po określeniu, przeanalizowaniu i ocenie ustaleń planu miejscowego odnoszących się do zabezpieczenia środowiska i zdrowia ludzi oraz prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody uznano, że wskazane sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania na środowisko poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych są wystarczające. Zastosowanie się do wszystkich ustaleń projektowanego dokumentu i powyższych wytycznych powinno znacznie ograniczyć lub nawet wykluczyć część negatywnych oddziaływań na środowisko.

Alternatywnym rozwiązaniem dla rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu jest wprowadzenie innych funkcji aniżeli przewiduje projekt planu oraz wyznaczenie funkcji zgodnie z projektem planu ale z innymi wskaźnikami zagospodarowania terenu. Proponowane alternatywne rozwiązania zostały ocenione jako niekorzystne lub niepożądane. Przeznaczenie obszaru opracowania zgodnie z projektem planu jest uzasadnione, ponieważ planowane funkcje nawiązują do sąsiadującego zagospodarowania terenu. Przyjęte rozwiązania są zgodne z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Komorniki. Projekt planu jest zgodny z przepisami prawa w zakresie m.in. ochrony środowiska, ochrony Przeznaczenie obszaru opracowania zgodnie z projektem planu jest uzasadnione, ponieważ planowane funkcje nawiązują do sąsiadującego zagospodarowania terenu. Przyjęte rozwiązania są zgodne z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Komorniki. Projekt planu jest zgodny z przepisami prawa w zakresie m.in. ochrony środowiska, ochrony przyrody oraz innymi przepisami szczególnymi. Wyznaczony układ komunikacyjny jest kontynuacją zastanych dróg, a wprowadzone wysokości zabudowy i normatyw parkingowy poprawia możliwości zagospodarowania obszaru planu.

Podsumowując, projekt planu spełnia wymagania ochrony środowiska, zmierzające do zachowania najważniejszych walorów przyrodniczych i kulturowych omawianego obszaru.

10. Załącznik nr 1 - Oświadczenie autora

Oświadczam, iż spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Ewa Mendel

